

YENİ TOPRAKLAR

Özel koleksiyonlardan çağdaş sanat

13.07 - 03.11.2024

SUNUŞ

Desteklerinden dolayı Çeşme Belediyesine ve *Yeni Topraklar* sergisine katkıda bulunan tüm koleksiyonerlere teşekkürlerimizi sunarız.

Ağah Uğur
Antoine de Galbert
Ari Meşulam
Ayşe Umur
Ayşe & Ömer Tavşanoğlu
Baha Toygar
Banu & Hakan Çarmıklı
Beren Argün
BORA Koleksiyonu
Buket Cihangir
Burak Memiş
Çağıl & İpek Akçurin
Defne Tulga
Dr. Şükrü Bozluolcay
Ege Bağlıkaya
Emin Hitay
Mehmet Ali Bakanay
Naz Balkan
Oğulcan Şafak
OADA Koleksiyonu
Öner Kocabeyoğlu
Örge & Şahin Tulga
Paribu
Pınar & Melih Gümüşburun
Selim Bilen
Selman Bilal
Sinan İkişık
Tansa Mermerci Ekşioğlu
Türkan Özilhan
Zülal Gülçur

Arkas Holding Yönetim Kurulu Başkanı Lucien Arkas'ın "kişisel merakı ve profesyonel yaklaşımı" ile oluşan Arkas Koleksiyonu'nu alana ilgi duyan insanlarla paylaşma isteğiyle 2011 yılında İzmir'de kurulan Arkas Sanat Merkezi, 1906'da Alsancak'ta inşa edilen ve bugün Fransa Fahri Konsolosluğu olarak hizmet veren tarihi Fransa Konsolosluğu binasının denize bakan bölümünde yer alıyor. Fransız Hükümeti tarafından 20 yıllığına, kültür ve sanat amaçlı kullanım için Arkas Holding'e tahsis edilen mekân bir yıl süren restorasyon çalışmalarından sonra Kasım 2011'de Arkas Sanat Merkezi adıyla kapılarını sanatseverlere açtıktan kısa bir süre sonra, 2012'de, İzmir, Bornova'da, geçmiş 1800'lü yıllara dayanan tarihi başka bir binada Arkas'ın ikinci sanat merkezi Arkas Deniz Tarihi Merkezi açılıyor. Arkas Koleksiyonu'ndan derlenen gemi modelleri, tablolar ve denizcilik objelerinden oluşan bir seçkiye ev sahipliği yapan merkez denizcilik sektöründeki gelişimi göstermeyi amaç ediniyor. Arkas Sanat'ın üçüncü sanat merkezi Arkas Sanat Urla ise Eylül 2020 açılıyor ve Arkas Koleksiyonu'ndan kapsamlı bir seçkiyi izleyiciyle buluşturuyor. 2023 yılında yine Bornova'da yer alan tarihi Mattheys Köşkü dönüştürülerek Arkas Sanat Bornova Mattheys Köşkü adıyla ziyarete açılıyor ve Arkas Halı Koleksiyonu'ndan derlenen Anadolu halıcılığının dünyaya tanıtılması konusunda koleksiyonun katkılarını görünür kılmayı amaçlayan bir seçkiye ev sahipliği yapıyor.

Arkas Sanat'ın beşinci sanat merkezi Arkas Sanat Alaçatı ise bu yıl Çeşme Çamlık Yol'da Çeşme Belediyesi ile imzalanan protokol kapsamında Çeşme Belediyesi'ne ait arazinin 30 yıllığına Arkas'a tahsis edilmesiyle faaliyete geçiyor. Çeşme'deki kültür sanat etkinliklerini zenginleştirme amacıyla kurulan yeni sanat merkezi geçtiğimiz aylarda kapılarını, biri kalıcı diğeri süreli olacak şekilde iki büyük sergiyle açtı: *Arkas Koleksiyonu'nda Victor Vasarely (1906-1997)* ve *Yeni Topraklar*.

Arkas Sanat Alaçatı, modern ve çağdaş sanat üretimlerine alan açan yapısıyla yerel ve uluslararası sanatçıların yer aldığı sergilerin yanı sıra her yaş grubundan bireylere yönelik farklı disiplinlerden etkinliklere ev sahipliği yapacak. Yıl boyunca devam eden sergilere paralel olarak tasarlanan sanatçı konuşmaları, atölyeler ve gösterimler gibi etkinliklerle sanatseverlerle buluşacak.

Biz bu kitapçığı hazırlarken okurlarımıza hem Arkas Sanat'ın sanat vizyonunu aktarmak ve kurumun geçmişine hızlı bir bakış atabilmelerini sağlamak hem de Arkas Sanat Alaçatı'da devam eden ve 155 genç sanatçının yapıtlarını bir araya getiren *Yeni Topraklar* sergisine dair kapsamlı bir okuma getirebilmeyi amaçladık.

Arkas Holding Yönetim Kurulu Başkanı Lucien Arkas'ın Arkas Sanat'ın misyonunu anlattığı girişin ardından oluşumun yıllar içinde açtığı merkezlere baktıktan sonra Arkas Sanat'ın direktörü Müjde Unustası'na kulak verdik. Kuruma dair merak ettiğimiz her şeyin yanıtını aldıktan sonra Necmi Sönmez küratörlüğünde hazırlanan Arkas Sanat Alaçatı'da devam etmekte olan *Yeni Topraklar* sergisine ve yapıtlara odaklandık. 3 Kasım 2024 tarihine dek devam edecek olan *Yeni Topraklar* sergisi özel koleksiyonlardan seçilen eserleri izleyicilerle bir araya getiriyor. Necmi Sönmez küratörlüğünde Ağah Uğur, Antoine de Galbert, Ari Meşulam, Ayşe Umur, Ayşe & Ömer Tavşanoğlu, Baha Toygar, Banu & Hakan Çarmıklı, Beren Argün, BORA, Buket Cihangir, Burak Memiş, Çağıl & İpek Akçurin, Defne Tulga, Dr. Şükrü Bozluolcay, Ege Bağlıkaya, Emin Hitay, Mehmet Ali Bakanay, Naz Balkan, Oğulcan Şafak, OADA Koleksiyonu, Öner Kocabeyoğlu, Örge & Şahin Tulga, Paribu, Pınar&Melih Gümüşburun, Selim Bilen, Selman Bilal, Sinan İkişık, Tansa Mermerci Ekşioğlu, Türkan Özilhan ve Zülal Gülçur koleksiyonlarından ödünç alınan yapıtları bir araya getiren sergi, izleyiciyi yeni kuşak sanatçıların ifade etmek istediklerini duymaya ve ifade şekillerini anlamaya davet ediyor. 40 yaşının altında 155 sanatçının yapıtını bir araya getiren sergiye dair dikkat çeken en önemli özellik sergide görülen yapıtların hepsinin koleksiyonlara girmiş olmaları.

Son olarak meraklıları için sanat tarihçisi Alev Çağlı tarafından kaleme alınmış ve "filantropi" kavramının tarihine bakan bir makale okurları bekliyor.

Keyifli okumalar dilerim.

- Merve Akar Akgün

BİR TUTKUNUN YANSIMALARI

(Sol sayfa) Lucien Arkas

Arkas Holding, farklı sektörlerde var olan, oldukça geniş faaliyet sahasında hizmet veren bir şirketler topluluğu. Arkas Sanat, bu yapı içinde benim en çok kendimi bulduğum, dinlendirdiğim bir konumda. Büyük bir ilgiyle, merakla ve motivasyonla, benim de bizzat içinde bulunarak büyüttüğümüz bir oluşum. En büyük amacımız da yaşadığımız kente kalıcı değerler yaratmak.

Sanat, benim en büyük hobim. Kişisel olarak sanatsal güzeleğe çok büyük ilgi duyan biriyim. Dahası, bu güzellikleri paylaşmanın önemine çok inanıyorum. Arkas Sanat'ın yolculuğu da aslında bu nedenle başladı: Sanatsal güzellikleri paylaşma arzusuyla...

Arkas Koleksiyonu'nun oluşmasında büyük bir emek var. Koleksiyonun zaman içinde ciddi miktarda eser sayısına ulaşmasıyla, bu eserleri sadece kendimize saklamak yerine sanatseverlerle paylaşmak istedim. Çünkü güzellikleri paylaşmak lazım. Böylelikle de İzmir'in kültür-sanat hayatına bir katkıda bulunmayı amaçladım.

İzmir, benim için sadece Arkas Holding'in ana merkezinin bulunduğu bir şehir değil; doğup büyüdüğüm, kültürel anlamda çok etkilendiğim de bir şehir. Kökleri 300 yıldan fazladır bu topraklarda olan İzmirli bir ailenin ferdi olarak gerek ticari gerekse spor ve sanat alanlarında İzmir'e katkı sağlamak, bana bu güzel yaşamı veren şehre gönül borcumdur. Yatırımlarımı yaşadığım ve ait olduğum bu şehre yapmak beni her zaman gururlandırdı ve mutlu etti.

2011'de Alsancak'ta bulunan Arkas Sanat Merkezi'ni açtık. Aradan geçen 13 yılda, şehrin farklı noktalarında birbiriyle diyalog halinde ama her biri kendi içinde ayrı odak noktasına sahip sergilere ve koleksiyonlara ev sahipliği yapan dört sanat merkezini daha ziyarete açtık. Bu süreçte attığımız adımların İzmir için ne kadar büyük bir ihtiyaç olduğunu da görüyoruz. Sanatseverlerden çok güzel geri dönüşler alıyoruz. Beni en çok mutlu eden ise Arkas Sanat'ın mekânlarıyla sanat bilinci yüksek bireylerin yetişmesine vesile olmak. Çocukların sanat merkezlerimizi ziyaret etmelerinden, buralarda düzenlenen sanatsal faaliyetlere katılmalarından büyük bir mutluluk duyuyorum. Çocuklara küçüklükten sanat sevgisi aşıladığımızda, büyüdüklerinde sanatı hayatlarında bir ihtiyaç olarak görüp onunla yaşamaya devam

edeceklerine inanıyorum. Tam da bu nedenle yeni mekânlar açmaya, yepyeni sergileri İzmirli sanatseverlerle buluşturup şehrin sanat rotası olmaya devam edeceğiz. Arkas Sanat Uurla'yı pandemi döneminde açtık. O şartlar altında randevulu ve kontrollü ziyaretlere rağmen çok ilgi gördü. Sanatın iyileştirici gücü bu dönemde kendini iyi hissettirdi.

Tüm bunları yaparken aynı zamanda İzmir'in mimari mirasının korunması amacıyla nitelikli tarihi binaları kimliklerini koruyarak ve onlara sanatsal bir işlev katarak kente yeniden kazandırmayı da çok önemli buluyorum. Bu anlamda şimdye kadar önemli adımlar attık. İzmir Bornova'da bulunan Arkas Deniz Tarihi Merkezi'nde geçmiş 1800'lere kadar uzanan binasında, denizcilik tarihi sergileniyor. Onun hemen karşı çaprazında da Arkas Sanat Bornova Mattheys Köşkü'nü açtık. 1780 yılında inşa edilen ve tarihinde Atatürk'ü ağırlayan, o dönemki ev sahibi Hortense Wood'un kendi deyimiyle "Cumhuriyetin geleceğinin konuşulduğu" Mattheys Köşkü, iki ayı sonra Cumhuriyet'in 100. yılında kapılarını yeniden açtı. Köşkü aslına sadık kalarak restore ettikten sonra İzmir'e yeni bir sanat ve deneyim merkezi olarak kazandırdık.

Son olarak ise Çeşme'nin ilk, Arkas Sanat'ın beşinci sanat merkezi Arkas Sanat Alaçatı'yı sanatseverlerle buluşturduk. Çeşme, insanların zihninde bir tatil beldesi olarak konumlanırsa da aslında 12 ay yaşaması gereken bir yer. Biz de Arkas Sanat Alaçatı'yı beldenin kültür-sanat alanındaki eksikliğini tamamlamak amacıyla hayata geçirdik. 2011 yılından bu yana açtığımız ve sergilerle İzmir'in kültür-sanat ajandasında önemli bir yerimiz var. Çağdaş sanata yer açmak da uzun süredir gündemimizde olan bir konuydu. Arkas Sanat Alaçatı da bulunduğu ilçenin dinamizmine yakışır bir odak noktasıyla, modern ve çağdaş sanata yoğunlaşmak üzere tasarlandı. Bu konseptin Çeşme'ye çok yakışacağını düşünüyorum.

Yapılacak daha çok iş var. Şehrimizde sanata ilgi duyan herkesi bu görevin bir parçası olmaya davet ediyorum. Böylece İzmir'i de Türkiye'nin kültür-sanat alanında öncü şehirlerinden biri haline getirebilir, sanatın daha fazla kişiye erişmesini sağlayabiliriz.

- Lucien Arkas

ARKAS SANAT MERKEZLERİ

ARKAS SANAT MERKEZİ

Alsancak, İzmir

Arkas Sanat'ın ilk mekânı Arkas Sanat Merkezi, Arkas Sanat Koleksiyonu'nu erişilebilir kılmak ve İzmir'in kültürel yaşantısına katkıda bulunmak amacıyla kuruldu. İzmir'de döneminin en güzel yapılarından biri olarak 1906'da inşa edilen ve bugün Fransa Fahri Konsoloslugu olarak hizmet veren tarihi Fransa Konsoloslugu binasının denize bakan bölümünde yer alan bina, Fransız Hükümeti tarafından kültür ve sanat amaçlı kullanım için Arkas Holding'e tahsis edildi. Restorasyon çalışmalarının ardından ziyarete açıldı ve Kasım 2011'den bu yana Arkas Sanat Merkezi adıyla sanatseverleri ağırlıyor. Yılda iki süreli sergiye ev sahipliği yapan merkez, ulusal ve uluslararası müze, koleksiyon ve kurumlarla yaptığı iş birlikleri ile kısa zamanda Türkiye kültür-sanat yaşamının temel aktörlerinden biri haline geldi. Kurulduğu günden bu yana 26 farklı süreli sergiye imza atarak 1,5 milyondan fazla izleyiciye kapılarını açtı.

ARKAS DENİZ TARİHİ MERKEZİ

Bornova, İzmir

İzmir Bornova'da, geçmişi 1800'lü yıllara dayanan tarihi bir binada hizmet veren Arkas Deniz Tarihi Merkezi, 2012 yılında kuruldu. Merkez, Arkas Koleksiyonu'ndan derlenen gemi modelleri, tablolar ve denizcilik objelerinden oluşan bir seçkiye ev sahipliği yapıyor. M.Ö. 3000 yılından günümüze uzanarak genişçe bir dönemi kapsayan seçki, denizcilik tarihi ve denizcilik sektöründeki gelişimi göstermeyi hedefliyor.

2011

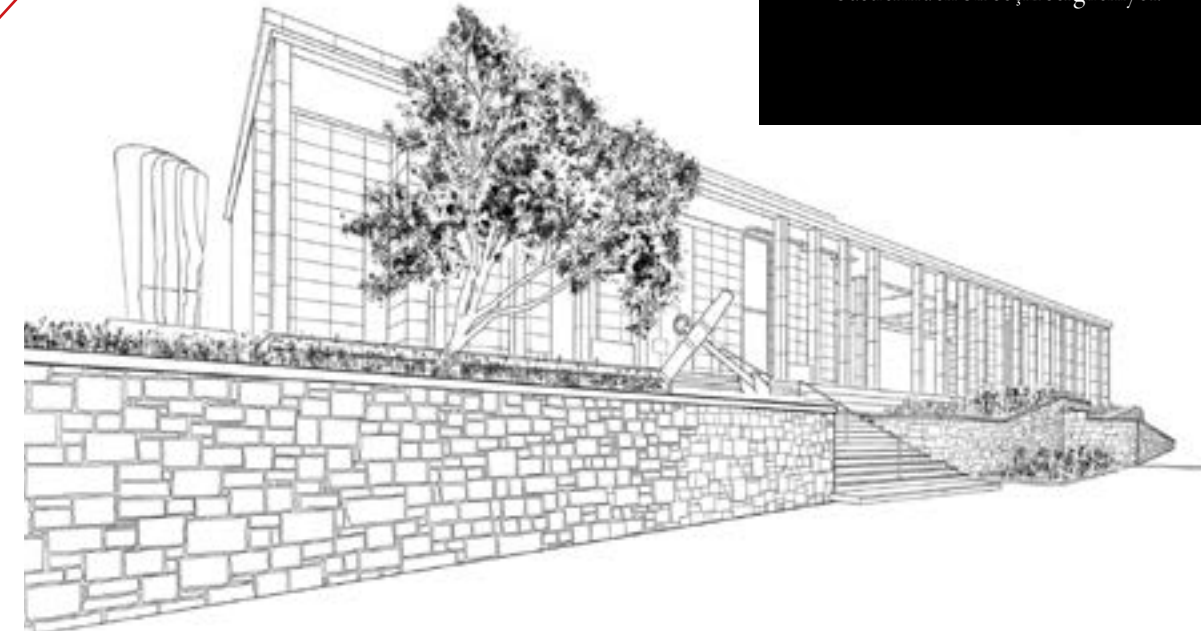
2012

ARKAS SANAT URLA

Urla, İzmir

Arkas Sanat'ın üçüncü sanat merkezi Arkas Sanat Urla, Eylül 2020'den bu yana sanatseverleri ağırlıyor. Haftanın belirli günleri ziyaretçi kabul eden merkez, Arkas Koleksiyonu'ndan kapsamlı bir seçki sunuyor. Zemin kattaki sergileme alanında Auguste Rodin, Camille Claudel gibi heykel sanatında iz bırakmış sanatçıların yanı sıra Georges Braque, Francis Picabia, Moïse Kisling, André Derain, Maurice de Vlaminck'in de aralarında bulunduğu post-empresyonist ve sonrası dönemin önemli temsilcilerinin eserlerinden oluşan bir seçki yer alıyor. 19. ve 20. yüzyıl başlarına odaklanan bu seçki, Türkiye'de görmeye alışık olmadığımız bir bağlamda bir araya geliyor. Arkas Sanat Urla'nın üst katında ise 16. ve 17. yüzyıllara ait Avrupa zırh koleksiyonu, Rönesans duvar halıları ve Anadolu halıları ile Antik Dönem tapınaklarının mermer replikaları ve Roma imparatorlarının büstlerinden bir seçki sergileniyor.

2020

2023

ARKAS SANAT BORNOVA MATTHEYS KÖŞKÜ

Bornova, İzmir

Arkas Holding tarafından titizlikle restore edilmesinin ardından İzmir'e yeniden kazandırılan tarihi Mattheys Köşkü, sanat ve deneyim merkezi olarak Arkas Sanat Bornova Mattheys Köşkü adıyla 2023 yılında ziyarete açıldı. Arkas Sanat Bornova'da Arkas Halı Koleksiyonu'ndan derlenerek hazırlanmış, birbirinden değerli halılardan oluşan bir seçki sergileniyor. Anadolu halıcılığının dünyaya tanıtılması konusunda koleksiyonun katkılarını görünür kılmayı amaçlayan seçkide Uşak, Çanakkale, Bergama, Konya, Karapınar, Akhisar, Gördes, Kula, Milas yörelerinde 15. ve 19. yüzyıllar arasında üretilmiş Anadolu halıları bir araya geliyor. Dünya literatürüne girmiş halılara da ev sahipliği yapan merkez, Anadolu halıcılığının bu kadar geniş kapsamda gösterildiği dünyadaki sayılı mekânlardan biri olarak öne çıkıyor. Bu özelliğiyle farklı coğrafyalardan çok sayıda halı uzmanının da uğrak noktası.

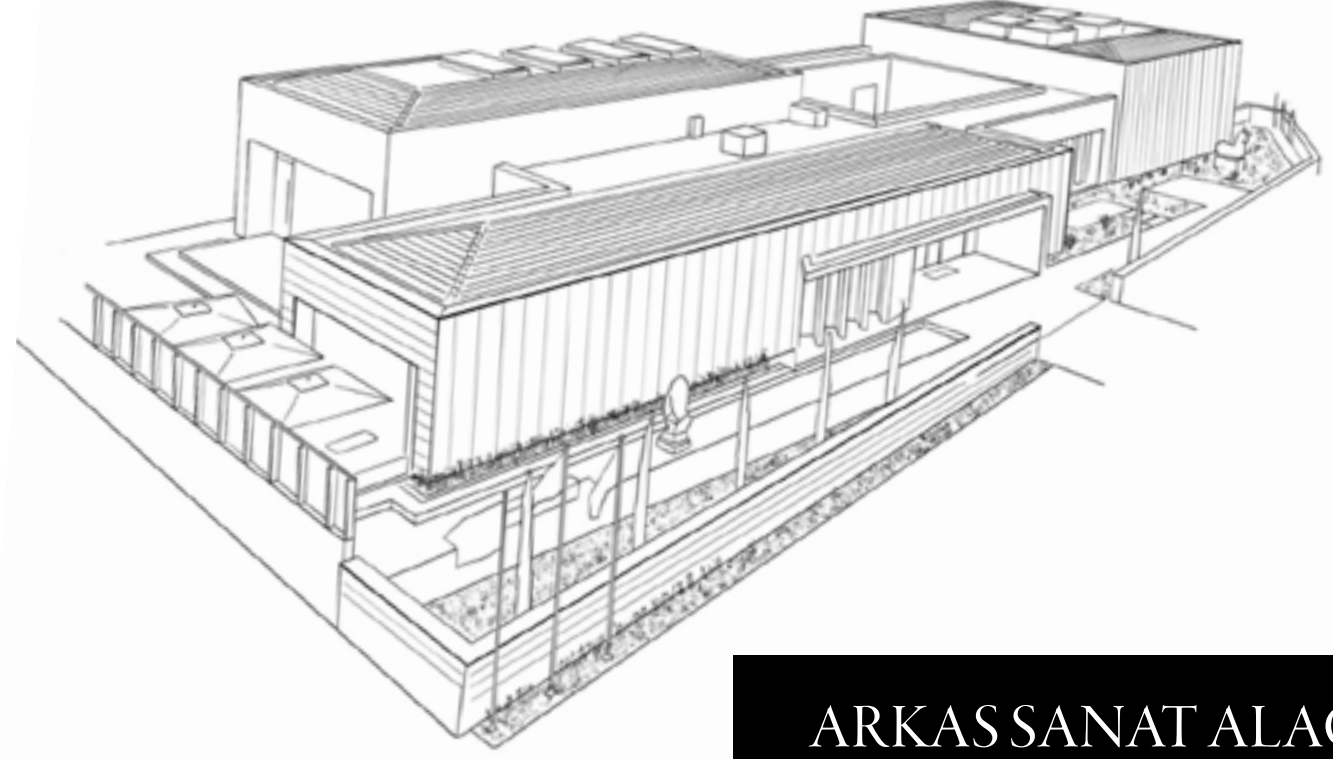
ARKAS SANAT GÖZTEPE

Göztepe, İzmir

Göztepe'de bulunan tarihi Ayşe-Seniha Mayda Köşkü'nün restore edilmesinin ardından kapılarını açacak Arkas Sanat Göztepe, Arkas Sanat Koleksiyonu'ndan derlenen bir Türk resim seçkisine ev sahipliği yapacak. Bulunduğu binanın tarihi dokusuyla bütünleşecek bir atmosferde tasarlanan sanat merkezinin sergileme alanları kadar dış alanı da ziyaretçilere keyifli anlar yaşatacak. Ziyaretçiler sergi alanlarında Türk resim tarihi içinde bir yolcuğa çıkarken, Kordon'dan getirilen taşlarla döşenen bahçede ise zamana meydan okuyan bir atmosferde bulunmanın keyfini yaşayacak. Mimari detayların yanı sıra çeşitli yaş gruplarına yönelik farklı disiplinlerden içeriklerle hazırlanacak sanat aktiviteleri ile de Arkas Sanat Göztepe, İzmir kültür-sanat ortamında yeni bir soluk olmaya hazırlanıyor.

2025

ARKAS SANAT MERKEZLERİ

2024

ARKAS SANAT ALAÇATI

Alaçatı, İzmir

Arkas Sanat, bugüne değin sanatseverlerle buluşturduğu sergiler ve etkinliklerle "İzmir'in Sanat Rotası" olma yolunda attığı adımlara bir yenisini daha ekledi ve beşinci sanat merkezini İzmir'in Çeşme ilçesine bağlı tatil beldelerinden biri olan Alaçatı'da ziyarete açtı. Arkas ile Çeşme Belediyesi arasında imzalanan protokol kapsamında Çeşme Belediyesi'ne ait arazinin 30 yılına Arkas'a tahsis edilmesiyle faaliyete geçen merkezin, Çeşme'nin kültür-sanat etkinliklerini zenginleştirilmesi amaçlanıyor. Arkas Sanat Alaçatı, modern ve çağdaş sanat üretimlerine alan açan yapısıyla yerel ve uluslararası sanatçıların yer aldığı sergilerin yanı sıra her yaş grubundan bireylere yönelik farklı disiplinlerden etkinliklere ev sahipliği yapıyor. Açılışını kalıcı ve süreli olmak üzere iki farklı sergiyle gerçekleştiren merkez, yıl boyunca bu sergilere paralel tasarlanan sanatçı konuşmaları, atölye ve gösterimler gibi etkinliklerle sanatseverlerle buluşacak.

ARKAS SANAT BAYRAKLI

Bayraklı, İzmir

Arkas Sanat, 13 yıllık tarihi boyunca çok sayıda kıymetli iş birliğine ve ses getiren projelere imza attı. Bu kez de dünyanın en prestijli çağdaş sanat merkezlerinden biri olan Centre Pompidou ile bir araya geliyor ve İzmir'in en ikonik yapılarından biri olan Mistral'de çağdaş sanat merkezi açmaya hazırlanıyor. Centre Pompidou iş birliğiyle hazırlanan ve bu özelliğiyle Türkiye'de bir ilk olacak bu sanat merkezi, Centre Pompidou koleksiyonundan çağdaş sanat örneklerinin yanı sıra Türkiye'den önemli çağdaş sanat örneklerinin de sergilendiği bir alan olarak tasarlanıyor.

2026

NEFES ALACAK ALANLAR YARATMAK

(Sol sayfa) Müjde Unustası

Lisans ve yüksek lisans eğitimi tarih alanında tamamlayan bugün halen daha sanat tarihi alanında doktora çalışmalarına devam eden Müjde Unustası koleksiyon yönetimi, müzayede koordinatörlüğü, sanat yayıncılığı, kitap editörlüğü gibi deneyimlerin ardından 12 yıldır Arkas Sanat Arkas Sanat'ın direktörlük görevini yürütüyor. "Arkas Sanat'taki görevimin en büyük misyonu da nitelikli projelerle yaşadığımız kentin kültür-sanat ortamına katkıda bulunmak ve ortaya çıkan işleri toplumun her kesimiyle buluşturmak." diyen Unustası ile sanat üzerine sohbet ettik.

Zengin bir eser çeşitliliği sunan Arkas Koleksiyonu ve Arkas Sanat'ı yönetiyorsunuz. Koleksiyonla başlayacak olursam, koleksiyonun nasıl oluştuğunu ve hangi yöne doğru evrildiğini anlatabilir misiniz?

Arkas Koleksiyonu, Lucien Arkas'ın sanata duyduğu ilgi doğrultusunda başlamış olan bir koleksiyon. Resim, heykel, halı, Art Nouveau, Art Déco cam eserler ve gemi modelleri, koleksiyonun ana eser gruplarını oluşturuyor. Koleksiyona resim ve heykel özelinde bakarsak, 19. yüzyıl ortasından II. Dünya Savaşı'na uzanan döneme odaklanan, Türkiye ve Avrupa'dan sanatçıların eserlerinden oluştuğunu söyleyebilirim. Tabii istisnalar var. Örneğin, Op Art da var, dışavurumculardan örnekler de... Öte yandan 15. - 20. yüzyıl saray ve Anadolu halılarında oluşan çok önemli bir Kumkapı halısı müzayedeye çıktığında "benzeri Arkas Koleksiyonu'nda mevcut" diye referans gösterilir noktaya geldik.

Koleksiyon bu noktaya gelince, yine Lucien Arkas'ın vizyonu doğrultusunda bu kıymetli eserleri toplumla paylaşma gerekliliği doğdu. Arkas Sanat bünyesindeki sanat merkezleri de böylece hayata geçti. Sanat merkezlerinin açılmasıyla koleksiyon daha da çeşitlendi ve ilgili mekânların ruhuna ve içeriğine göre evrildi.

Arkas Sanat nasıl yola çıktı? O dönem siz de var mıydınız? Kısaca dünden bugüne hangi dönüm noktalarını sayabilirsiniz?

Arkas Sanat'ın ilk sanat merkezi, Arkas Koleksiyonu'nu İzmirli sanatseverlerle paylaşmak üzere 2011 sonunda Alsancak'ta tarihi Fransa Konsolosluğu binasında açıldı. Ben de 2012'den bu yana bu oluşumda görev alıyorum. Dünden bugüne baktığımızda ilk dönüm noktalarından biri Eylül 2012'de gerçekleştirdiğimiz *18. ve 19. yüzyıllarda İzmir: Batılı Bir Bakış* sergisi oldu. Bu sergi, Arkas Sanat'ın ilk uluslararası projesiydi. Açıldıktan çok kısa bir süre sonra dünyanın en büyük müzeleriyle iş birliği yapma fırsatı bulduk. O gün bugündür de bu iş birliklerini devam ettirerek çok önemli sergilere ev sahipliği yaptık. 1,5 milyonun üzerinde ziyaretçi ağırladık. Arkas Sanat Urla'nın açılması da yine önemli bir dönüm noktasıydı. Çünkü koleksiyon için ilk kez kalıcı bir yer oluşturduk. Urla'dan sonra 2023'te Arkas Sanat Bornova'yı, geçtiğimiz ay da Arkas Sanat Alaçatı'yı ziyarete açtık.

Yakın zamanda yeni sanat merkezlerimiz de geliyor. Önümüzdeki yıl Arkas Sanat Göztepe'yi hayata geçireceğiz. 2026'da Bayraklı'da açılacak sanat merkezimizi ise Centre Pompidou iş birliği ile hazırlıyoruz. Orada Centre Pompidou koleksiyonundan sergilere ev sahipliği yapacağız. Bu iş birliğinin yalnızca Arkas Sanat için değil, Türkiye adına da çok önemli bir proje olduğuna inanıyorum.

İzmir Türkiye'nin gelişmiş şehirlerinden biri olmasına rağmen sanat camiasında her zaman "sanatsal aktivitelerinin parmakla sayılacak kadar az olması" yönünden eleştirilir. Bu bağlamda Arkas Sanat'ın varlığı İzmir için çok önemli. Arkas Sanat olarak İzmir'in kültürel ve sosyal dokusuna ne şekillerde katkı sunuyorsunuz? Yerel toplum üzerinde ne gibi bir etki yaratmayı hedefliyorsunuz?

Ben Arkas Sanat'ı biraz STK olarak konumlandırıyorum. Kentin ve bu kentte yaşayan insanların ihtiyaçları yönünde çalışıyoruz. Pek

“Bizim en büyük hedefimiz bizden sonra da Arkas Sanat’ın İzmir’de değer yaratmaya devam edecek, İzmir’inin sahip çıktığı bir kurum olması. Aradan 50 yıl geçtikten sonra yaptığımız bu çalışmalarla İzmir’de yürütülen sosyal tarih çalışmalarına ilham olmayı hedefliyoruz.”

- Müjde Unustası
Arkas Sanat Direktörü

çok sanatçıyı İzmirli sanat izleyicisiyle ilk kez biz buluşturduk. İnsanlar, iyi bir şey yapıldığında benimseyip sahip çıkıyor. Bu anlamda Arkas Sanat’ın büyümesinde sanat izleyicisinin çok önemli bir katkısı var. Picasso sergisinde dört ay boyunca sanat merkezimizin kapısında uzun sıralar oluştu. Şimdilerde benzer bir ilgiyle karşılaşıcağını öngördüğümüz Miró sergisine hazırlanıyoruz.

İzmir’de sanatın takip edilebileceği mekân sayısı çok sınırlı. Biz bu alandaki eksikliği kendi koleksiyonumuzu izleyiciye açarak, dünyadan ve Türkiye’den önemli kurum ve koleksiyonları misafir ederek önemli oranda gidermeye çalışıyoruz. Okullarla ciddi iş birlikleri yapıyoruz. Çünkü nesillerin sanatla büyümleri gerektiğine inanıyoruz. Öte yandan dünya gerçekten zor bir yer. Nefes alacak alanlara ihtiyacımız var. Arkas Sanat olarak bu alanları yaratmaya gayret ediyoruz. Yarım saatliğine de olsa insanların nefes alabilmelerini istiyoruz.

2021 yılında Fransa Kültür Bakanlığı’nca verilen Kültür ve Sanat Şovelyelik Nişanı’na layık görüldünüz ve Chevalier de l’Ordre des Arts et des Lettres nişanını aldınız. Size ait kişisel vizyonunuz ve liderlik etme tarzınız Arkas Sanat’ın ilerlediği yönü nasıl etkiliyor?

Türkiye ve Fransa yüzyıllardır gerek siyasi gerek ekonomik gerekse kültürel açıdan çok yakın ilişkiler sürdürmüş olan iki ülke. Arkas Sanat’ta da şimdiye dek bu iki ülke arasındaki kültürel ilişkinin altını çizen birçok proje gerçekleştirdik. Fransadan çok sayıda koleksiyon ve kurumu ağırladık. Bunun neticesinde, Türkiye-Fransa arasındaki kültür ve sanat ilişkilerine sağladığım katkı sebebiyle bu nişan bana taltif edildi. Ben kendimi ilgi duyduğum ve sevdiğim alanda çalıştığım için çok şanslı buluyorum. İstanbul’dan İzmir’e taşındığımda, şehrin kültür-sanat açısından İstanbul’un ne kadar gerisinden geldiğini fark ettim. Bugün baktığımda Arkas Sanat olarak bu boşluğu epey doldurduğumuzu düşünüyorum. Bu, benim gerçekten en büyük hedeflerimden biriydi. Tabii ki bu, tek bir kişinin idealiyle hayata geçecek bir şey değildi. Dolayısıyla yolumun aynı vizyonda, aynı hayale inanıp bunu destekleyen Lucien Arkas’la kesişmesi benim için büyük şans. Hedefimiz, İzmir’in Türkiye’nin kültür sanat alanında öncü kentlerinden biri olması.

Lucien Arkas’ın filantropist geçmişi, şirketlerinde devam eden denizcilik, lojistik, otomotiv, sigorta, turizm, sanayi alanlarında faaliyetleri, Arkas Sanat bünyesinde üstlendiğiniz girişimleri ve projeleri nasıl şekillendiriyor?

Lucien Arkas çok vizyoner, bilgiye değer veren ve ileri görüşlü biri. Geleceğe ve gelecek nesillere kalıcı değerler bırakmakla ilgili büyük bir motivasyonu var. Sanat da onun en çok ilgi duyduğu alanlardan bir tanesi. Onun bu alandaki ilgi ve motivasyonu, yaşadığı kente duyduğu sevgi ve sorumluluk, bugün Arkas Sanat’ı hem İzmir’in hem de Türkiye’nin kültür-sanat alanındaki önemli aktörlerinden biri haline getirdi.

Arkas Holding diğer alanlardaki hedeflerini filantropi ile uyumlu hale getirmek için özel çalışmalar yapıyor mu? Sanatın yaygınlaşması için başka alanlarda da boy göstermesi artık herkes tarafından biliniyor ve son dönemlerde sanatla ön plana çıkmak isteyen şirketler çoğaldı. Siz bu durumu nasıl okuyorsunuz?

Arkas Holding, sosyal sorumluluk bilinciyle hareket eden bir şirket; sanatın yanı sıra spor ve eğitim alanında çok önemli yatırımları var. Bunlar birbirinden beslenen yapılar ve en önemlisi de her biri topluma hizmet misyonuyla yapıyor.

Sanata yapılan her türlü katkı çok değerli. Umuyoruz ki sadece şirketler değil, herkes sanata katkı koyma bilinciyle hareket eder. Sanatın tüm paydaşları olarak birlikte hareket ederek çok fazla şeyi değiştirebileceğimizi düşünüyorum.

Katkının büyüğü küçüğü olmaz. Yeni açılacak sanat mekânlarıyla, sanatçıları şahıs bazında destekleyerek, kurumlar arası iş birlikleriyle ya da herkes kendi ölçeğinde elinden geleni yaparak bu katkıyı sağlayabilir. Bunların ülkemizde de dünyada da çok sayıda örneği var. Bu işlerin yaygınlaşarak daha genel geçer bir değer yargısına dönüşmesini temenni ediyorum.

Arkas Sanat Alaçatı özelinde sormak isterim. Bu yaz sanatseverlerle buluşan mekânın hikâyesi nedir?

Arkas Sanat Alaçatı, Çeşme Belediyesi’nin mülkiyetinde olan bir araziye, bir sanat merkezi projesini hayata geçirmek üzere bize tahsis etmesiyle hayata geçti. Çeşme’nin böyle bir alana gerçekten ihtiyacı vardı. Her ne kadar tatil beldesi olarak öne çıksa da burada 12 ay boyunca yaşayan ciddi bir nüfus var. Bu nüfusun sanatı takip edebileceği, nitelikli bir alan kazandırmak bizim için gurur verici. Arkas Sanat Alaçatı’nın Lucien Arkas Salonu’nda Op Art akımının önemli temsilcilerinden Victor Vasarely’nin Arkas Koleksiyonu’ndan derlenmiş bir seçkiyi kalıcı olarak ziyaretçilerle buluşturuyoruz. Süreli sergi salonunda ise genç sanatçılara yer veren projeleri önceliklendirmeyi hedefliyoruz. İlk süreli sergimiz *Yeni Topraklar*’da da 40 yaş altı 155 genç sanatçı, Dr. Necmi Sönmez’in kürasyonu ile bir araya getirildi.

Kalıcı ve süreli sergilerin yanı sıra yıl boyu devam edecek etkinlik takvimimizle Arkas Sanat Alaçatı’nın dört mevsim yaşayan, Akdeniz çanağı içinde önemli bir sanat merkezi olarak konumlanan bir mekân olmasını arzu ediyoruz.

Arkas Sanat’ın geleceği için vizyonunuz nedir? Önümüzdeki yıllarda nasıl yenilikler yapmayı planlıyorsunuz?

En büyük hedefimiz bizden sonra da Arkas Sanat’ın İzmir’de değer yaratmaya devam edecek, İzmir’lilerin sahip çıktığı bir kurum olması. 50 yıl sonra yaptığımız bu çalışmalarla İzmir’de yürütülen sosyal tarih çalışmalarına ilham olmayı hedefliyoruz. İzmir’in kültür-sanat alanında çok büyük bir potansiyeli var. Biz Arkas Sanat mekânlarıyla sanatı mümkün olan en fazla izleyici ile buluşturarak bu potansiyelin görülmesini istiyoruz.

YENİ TOPRAKLAR

40 yaş altındaki sanatçıların farklı tekniklerde gerçekleştirdikleri çalışmaları özel koleksiyonlardan seçerek bir araya getiren *Yeni Topraklar* sergisi ayak seslerini duymakta olduğumuz yeni bir kuşağın varlığına dikkati çekiyor. Türkiye ve dünyanın garip süreçlerden geçtiği, ekonomik, politik ve sosyal sınırların neredeyse her gün yeniden çizildiği bir zaman diliminde yaşıyoruz. İşte bu tekinsizliklerle kozasını ören genç sanatçıların çalışmaları bizi bilmediğimiz yeni ufuklara, topraklara sürüklerken, onların samimi, sempatik ve sezgisel bir şekilde bugüne dair cesur yorumları bizim bir şekilde şimdiki zamanla barışmamızı da sağlıyor. Bugünü yaşamının tüm zorluklarına rağmen, önü kapatılmaz bir büyü, çekiciliği ve albenisi var. Sergi, altında koruyucu ağ olmadan yeni deneylere girerek kendi varoluş biçimlerini arayan yeni sanatçı kuşağının deneysel, şiirsel, akışkan temsilcilerini bir araya getirirken onları belli gruplara, akımlara, çekmecelere sokmayı denemiyor. Zaten devir artık böyle sanat tabirleriyle, akımlarla, eğilimlerle açıklanacak bir zaman değil. Açıkçası görüneni, tanımlamaya gerek yok.

Sergi sanatçıları, çalışmalarını yeni bir ülke, keşfedilecek yeni topraklar olarak yorumlarken, teknik, isimlendirme, anlamlandırma gibi detaylara takılmak istemiyor. Eğer sanat eserinin sesi izleyicilerin kulaklarına, kalplerine varırsa, bu hiç kuşkusuz farklı bir yolculuğun başlangıcıdır. Kendi gerçeklerimizi keşfetmenin peşinde olduğumuza göre bu seslere kulak vermekte fayda var.

Evet, bazıları duyulamayacak kadar kısık, aralarında hıçkırıkla sevinç çığlıklarını, haykırışlarla mırıltıları birbirine karıştıran tonlarda var. Bu noktada serginin farklı görsel ve ses haritalarını izleyicilere sunuyor.

Sergideki çalışmaların gönül çelenliği, samimiyeti ve cesareti onların bize daha önce duymadığımız melodileri mırıldanmasında, hırıldamasında saklı. Ama hüznün, yere çakılma, devamı gelmez artık denildiği noktada parlayan ışıklarda mevcut bu çalışmalarda. Hadsiz, hesapsız imgeler karşısında. Genç sanatçıların sözü öyle bir yere getiriyorlar ki, kimsenin bunu tam olarak kavramaya gücü yetmiyor. Sergi, onların imgelerindeki yalınlığa dikkat çekmek istiyor. Nasıl güneş doğunca sabahın zerre kadar değeri kalmazsa, bu çalışmalar da "akışkan formlar" aracılığıyla metaforlar, dalgalar, anaförler oluşturuyor. Arkas Sanat Alaçatı'nın ilk sürel sergisini en iyi Ege'deki akışkanlık hali tanımlayabilir. Dikkatli gözlerin keşfedebileceği gibi, sergide bir kıydan ötekine (örneğin Sakız'dan Çeşme'ye) vuran imgeler bugünün masum yakarışlarıdır.

Sergi izleyicilere göğhe değil yere çakılan duaların, karşılığı bulunamamış adakların ve kabul edilmiş vasatlığın etrafında gezinen yaratıcıların karmaşık evrenini sunuyor. İşte bu dünyayı fazla sonuç, teori, hedef aramadan oldukları gibi kabul etmek, yeni bir başlangıç yapmak için samimi bir adım olabilir. Olacaktır da.

-Necmi Sönmez

GÖRÜNMEYEN UFUKLAR

Yeni Topraklar sergisinin 40 yaş altındaki 155 sanatçının işlerini bir araya getirirken görünmeyen ufuklara işaret ettiğini söylüyorsunuz. Bu görünmeyen ufuklar seyircinin tahayyülüne bırakılmış bir gelecek izdüşümü çizmek istiyor. Bu kavram sizin için neyi ifade ediyordu?

Sergiyi hazırlarken genç sanatçıların herbirinin yeni bir ülke, coğrafya parçası gibi kendilerine özgü topraklar olduğunu fark ettim. Bu sanatçı kuşağının, Türkiye ve dünyanın zor bir süreç içinde olduğu zamanlarda üretim yaptığı için, ayakta kalabilmek, yaşamak, üretmek uğruna kendilerine farklı ufuk çizgileri belirlemiş olduklarını gördüm. Çalışmaların ilk bakıştaki formlarının, renklerinin arkasında görünmeyen ufuklara göndermeler olduğunu fark ettim. Bu, ayın arka yüzüne benziyor. Biz dünyadan bakarken ayın sadece bir yüzünü görebiliyoruz. Arkasının nasıl olduğu hakkında aşağı yukarı bilgimiz var ama o taraf görünmez olduğu için çekici, baştan çıkarıcı geliyor. Bu nedenle görünmeyen ufuklar aslında izleyiciye verilmiş bir ödev gibi. Çalışmaların bu özelliklerinin keşfedilmeleri için izleyiciler tarafından önkoşulsuz saygı ve ilgiyle büyüteç altına alınması gerekiyor. Görünmeyen ufuklar bir projeksiyon alanı; hem sanatçı hem izleyici buraya kendine ait bakışları yönelttiğinde farklı manzaralarla karşılaşılıyor.

Serginin küratörü olarak koleksiyonlara girmiş ve genç sanatçılara ait yapıtları bir araya getirmek sizce neden önemliydi?

Burada vurgulamak istediğim, 40 yaşın altında olmalarına rağmen çalışmalarını özel koleksiyonlara girmiş olan bu sanatçıların varlıklarını tescil etmiş olmalarıydı. İstanbul sanat piyasasının baskılarına, galericilerin ve satış odaklı çalışan danışmanların dekoratif sanata yönelmelerine rağmen, bu kuşak birçoğu politik, sosyolojik içerikli çalışmalarını özel koleksiyonlara sokmayı başarmışlardı. Bu da çağdaş sanat ortamımızda daha önce görmediğimiz

şekilde, farklı, yeni ve dinamik bir sanatçı-koleksiyoner ilişkisini gündeme getiriyor. Ne yazık ki bu kuşak, küratörlerden, sanat tarihçilerden çok, koleksiyonerle kurduğu sağlam ilişkiler sayesinde çalışmalarını sürdürabiliyor. Hatta bu sergideki birçok deneysel çalışma bu yakınlaşma sayesinde üretilmiş ve koleksiyonlarda yerini bulmuş. Sergiyle ilgili birkaç izleyici bana, bu çalışmalarını duvarlarına asıp bakanlar olabileceğini düşünmezdik diye itirafta bulundu. Sanat piyasası pano ağırlıklı ürünleri öylesine iyi paketlemiş ki, izleyiciler bunların dışında da, eserlerin boyutuna değil içeriğine, söylemine bakarak duvarına asabilecek koleksiyonerler olduğunu düşünemiyorlar.

Unutmamak gerekiyor ki, genç sanatçılar üzerine yoğunlaşan epeyce satış odaklı etkinlik var ama bu zamana dek özel koleksiyonlardan bizim sorguladığımız şekilde bir kuşağı öne çıkaran, araştırmaya dayalı bir sergi düzenlenmedi. Bu sayede güncel sanat ortamının taşıyıcısı ve destekçisi olan koleksiyoner de görünür oluyorlar.

Sergide geniş bir skalada ölçek ve teknikle üretilmiş işler görüyoruz. Buradaki yapıt yoğunluğu ve sanatçıların medyum konusunda kendilerini kısıtlamama hali sizce çağdaş sanatın gittiği yer hakkında bir şey söylüyor mu?

Kişisel olarak bir çalışmanın teknik ya da üretim biçiminden çok onun arka planındaki kavramsallık, deneysel yaklaşım açılarıyla ilgileniyorum. Bu nedenle ne kadar farklı deneylere girmiş işlerle karşılaştıysam onları sergiye katmak için özel bir çabam oldu. Sergide seramikten videoya, neon yerleştirmelerden üç boyutlu objelere kadar çok farklı tekniklerle üretilmiş çalışmalar var. Söylediğiniz son derece doğru, sergiyi hazırlayan ekip olarak, çağdaş sanatın gittiği yola en yakın bir noktada durmak için tüm araştırmalara açık, hatta bu yönü ön plana çıkaran bir tavır içinde olduk.

“Bu sergi izleyiciye verilmiş bir ödev gibi. Çalışmaların keşfedilmeleri için izleyiciler tarafından önkoşulsuz saygı ve ilgiyle büyüteç altına alınmaları gerekiyor. Yeni Topraklar bir projeksiyon alanı; hem sanatçı hem izleyici buraya kendine ait bakışları yönelttiğinde farklı manzaralarla karşılaşacak.”

- Necmi Sönmez
Yeni Topraklar sergi küratörü

1. Kazım Şimşek, *Orman*, 170×245 cm, Tuval üzerine akrilik, 2024. Naz Balkan Koleksiyonu

Şimşek'in yapıtında bilincin haritası üzerinde deneyimlerle bir orman yetişir. Nasıl bir orman içindeki canlı ve cansız her varlık kendine özgü bir habitat yaratırsa deneyimler de insan ruhunun habitatını yaratır. Bu orman, insanın iç dünyasını temsil eder. Yabancılaşma, bir aşamasında, kişinin çevresine ve nesnesine duyduğu yabancılaşma olmaktan çıkar ve bizzat kendine yönelir. Ruh ormanı, karanlık, bilinmezlerle dolu tekinsiz bir yere dönüşür. Aidiyeti pekiştiren imgeler, geleceğin korkutucu güçleri tarafından saldırıya uğrar. Burada yeni bir süreç başlar: Yaşamı yeniden yorumlamak ve yeni bir orman yaratmak.

2. Lal Batman, *Conventional Party*, 215×165 cm, Tuval üzerine yağlı boya, 2022. Baha Toygar Koleksiyonu

3. Ali Şentürk, *Yedi Ölümcül Günah*, Her biri 63×63 cm, Kâğıt üzerine mürekkep, 2019. BORA Koleksiyonu

Ali Şentürk'ün günah algısını *İlâhi Komedya*'nın şiirselliğinden yola çıkarak irdelleyip çizimlerinde farklı bir anlatımla yeniden işlediği *7 Büyük Günah*, kesik beden uzuvları ve dişil ile eril formlar arasında kurulan kavramsal ilişkilere dikkat çeker. Dante'nin ölümsüz yolculuğu, Şentürk'ün minimal ve kavramsal üretim pratiğiyle buluşarak izleyicilere hem kişisel hem de toplumsal bir öz eleştiri yapma fırsatı sunar. *7 Büyük*

Günah, muntazam kesiklerden oluşan parçalı beden algısı ve özellikle uzuvlar üzerinde yoğunlaşır. Bu detay, günahların bedensel temsillerini simgelerken, izleyicilere suçluluk ve günah kavramlarını yeniden düşündürmeyi hedefler. Şentürk'ün çalışmalarında sıkça rastlanan el uzuvları, günahların şiirsel anlatımını pekiştirir.

4. Gülnihal Yıldız, *I Will Always Remember You*, 18×24 cm, Tuval üzerine yağlı boya, 2023. Beren Argün Koleksiyonu

5. Gizem Karakaş, *A Prayer for Happiness, Yerleştirme, Kâğıt üzerine el yazısı*, (Her biri 50×70 cm), Defter üzerine el yazısı, 2016. Zülal Gülçur Koleksiyonu

6. Emre Evcimen, *İsimsiz*, 30×24×60 cm, Polyester, yağ ve mermer, 2018. Emin Hitay Koleksiyonu

Evcimen çalışmalarında dış koşulların gerçekliğiyle beklentilerimiz arasındaki uyumsuzluğu araştırır. İlgilendiği temayı seriler halinde ele alır ve belirli durumlar üzerinden romantik bir yaklaşımla, anlatımcı parçalar oluşturur. Sanatçı, günümüz insanının içinde yaşadığı olumsuz koşullarla düşünür; bu durumlara ilişkin izlenimlerini çalışmalarına dolaylı olarak ekler. Sanatçının çalışmalarına hâkim olmasını istediği sakin ve atmosferik yapı, yapıtın izleyenle sessizce diyaloga girebilmek açısından elverişli bir ortam sağlar.

7. Ekin Bernay, *Ne İstiyorsun?*, Ciltlenmiş 942 sayfa, Ön ve arka kapak 300 gr. mat A4 ve iç sayfaları A4 kâğıt, 2018. Ayşe Umur Koleksiyonu

Bernay'in *Ne İstiyorsun?* isimli performansı, 28 gün, 672 saatlik aralıksız canlı süreç İHTİYAÇ: SEN kapsamında Simge Burhanoglu küratörlüğünde gerçekleşmiştir ve performansın çıkış noktası İrvin Yalom'un bu soru üzerine yazdığı bir egzersizdir. Sorduğu soruyla insanın derinindeki ortak değerlere bakan performans, izleyiciyi katılımcı olarak konumlandırır. Performansa dahil olan kişi beyaz bir kâğıt üzerinde bu soruyu cevaplar. Ekin cevabı yüksek sesle okur ve duvara asar. Bu çıktı bir kitap haline getirilir ve performansla aynı ismi taşır.

8. Elif Özen, *Over Again*, 100×150 cm, Kâğıt üzerine yağlı boya, 2023. Pınar & Melih Gümüştürün Koleksiyonu

Özen, *Over Again* adlı çalışmasında tamamen imgelerle dolu çağdaş bir dünya ile boğuşmamızı yansıtır. *Over Again*, hem baskıcı hem de karşı konulamaz olanın paradoksal durumunu somutlaştıran, hem büyüleyici hem de endişe uyandıran bir kutlama biçimidir; bildiğimiz dünyaya ait norm ve yasakları aktaran kısa süreli bir oyun alanı yaratır.

YENİ TOPRAKLAR SERGİSİ: ESERLER

9. Metin Kalkızoğlu, *İsimsiz*, 150×126 cm, Tuval üzerine akrilik, 2013. BORA Koleksiyonu

Kalkızoğlu resimlerinde kuralların dışında kalan, öteki kişilerden ayrıksı duran ya da bir biçimde öyle hissedilen insanların hikâyelerine odaklanır. Sanatçının hikâyelerini anlatırken seçtiği kurgular çeşitlilik gösterir. Kimi zaman yakın portreler aracılığıyla anlatılanlar kimi zaman geniş boşlukların, hayvanların, evlerin yer aldığı peyzajlarla devam eder. Sanatçının erken dönem resimlerinde figürlerin duygularına odaklandığı portreler çoğunlukta yer alırken sonraki yıllarda sanatçının kadrajı genişler ve daha uzak bir bakışa geçer. Sanatçının 2013 yılında ürettiği bu yapıt, figürlere yakından baktığı dönemdedir.

10. Reyhan Mente, *Ölüm*, 50×70 cm, Fine art baskı, Edisyon 1/2 + 1 AP, 2023. Emin Hitay Koleksiyonu

Mente'ye göre zaman zaman yaşadığımız, ansızın ortaya çıkan içsel sıkıntıların sebebi aslında bir muamma gibi görünse de işin özünde gen aktarımına dayanır. Bu sıkıntılar, depresyon, hüznün ya da ölüm korkusu şeklinde bedensel ve zihinsel olarak kendilerini gösterir. Bu duygularla mücadele ederken, insanlar bazen kendileriyle savaşır parçalanıyor gibi hisseder. Bu yoğun duygularla yüzleştiklerinde kendilerini görmek istemezler ve kaçışı ölüme bulduklarını düşünerek teselli bulabilirler.

11. Rana Balca Ülker, *Portre*, 80×80 cm, Tuval üzerine nakış ve karışık teknik, 2017. Ayşe & Ömer Tavşanoğlu Koleksiyonu

12. İbrahim Resnelli, *Stranger: Heaviness of Existence Accustomed to..*, 100×140 cm, Kâğıt üzerine kömür ve grafit, 2013. Zülal Gülçur Koleksiyonu

Resnelli'nin yapıtı varoluşumuzun bir nefes kadar geçiciliğini, hafif süreksizliğini, adeta karanlık madde kadar ölçülemez ve anlaşılamaz ağırlığını, yoğunluğunu resmedebilmenin bir girişimidir. Gözleriniz size karşı gelmezse, eserin merkezindeki sigara dumanını bir Vanitas sembolü olarak alırsınız. Bu resim sanatçısının zihninde her zaman hareket eder; sigara dumanı yavaşça büyür, yüzeye yayılır ve resmi kaplar. Neticede resim tekrar başladığı yere, bembeyaz bir kâğıt yüzeyine geri döner. Yabancı: Varolmanın alışılan ağırlığı, adeta olduğu yere çakılmış, beton gibi sabitlenmiş de olsa, insanın kendi kendisinden bile uzaklaşabileceğinin, insanın ruhu ile bedeni arasında ki uçsuz bucaksız mesafenin ve yakınlığın ifadesidir.

13. Can Akgümüş, *Wasted*, 80×80 cm, El yapımı pirinç çerçeveli arşivsel pigment baskı, Edisyon 5+2 AP, 2022. Öner Kocabeoğlu Koleksiyonu

Nehir aktıyor: Nehrin iki ucu da sonsuzluğa doğru bakıyor. Nehir bazen yavaşlıyor, bazen gürülüyor. Akan suların tersine durduk, yorulduk. Sonra teslim olduk; vazgeçmişlerimize, hayvan beynimizi bir kenara söküp çıkardık ve aslında ne kadar ilâhi yaratıkları olduğumuzu anladık. Kendimize eş bir gölge yaratık, pür nurdan. Yıkaya yıkaya ağır sandığımız bedenlerimizi aynı sularla ovaladık durduk. Arzularımız -analarımız en karanlık olanları bile -ikinci yarıyaertelendi; ölümden sonraki yaşam bize bepsini geri verecekti. Sonsuzluk ve ışık içinde. Ama bu hayal, şimdi, ve yarın; neden acıyla taçlanmasındı?

14. Sinan Orakçı, *Bir İlişkinin Doğasına Dair*, 70×90 cm, Tuval üzerine yağlı boya, 2023. Pınar & Melih Gümüştürün Koleksiyonu.

15. Görkem Tekdal, *Ruling the World*, 100×80 cm, Fine art baskı, Edisyon 2/3+1 AP, 2023. Emin Hitay Koleksiyonu

Tekdal'ın yapıtı, geçmişin eşitsizliklerini ve geleceğin umudunu bir araya getiren yeni bir liderin epik hikâyesini anlatır. Yapıt, siyahi bir kadının iddialı ve güçlü liderliğini ön plana çıkarırken, etrafında yer alan heykeller ise dünyadaki ırksal dengelerin ve tutumların, bu yeni liderle nasıl dönüştüğünü sembolize eder. Artırılmış gerçeklik ile canlanan bu interaktif tablo, siyahi kadın liderin yükselişinin ardından ulusların onu nasıl kabullendiğini

anlatımcı parçalar oluşturur. Günümüz insanını içinde yaşadığı olumsuz koşullar ile düşünür; bu durumlara ilişkin izlenimlerini çalışmalarına dolaylı olarak ekler. Sanatçının çalışmalarında hakim olmasını istediği sakin ve atmosferik yapı, izleyenle sessizce diyaloga girebilmek açısından elverişli bir ortam sağlar.

19. Zeynep Beler, İsimsiz (iPhone kaçakçısı), 18×24 cm, Duralit üzerine yağlı boya, 2015. Ari Meşulam Koleksiyonu
Beler, 2012'den 2017'ye kadar, İnternet akışlarında önüne düşen, kamuya mal olmuş ya da anonim, "öksüz" görseller olarak nitelendirilebilecek bir imge türü üzerine çalışır. Sanatçının yapıtı, 2015 yılında Hong Kong-Çin sınırında kıyafetlerinin altına sakladığı 96 telefonla yakalanan bir kaçakçının polis fotoğrafından referansla yapılır. Sanatçı bu tarz fotoğrafların sirkülasyonunda çözünürlük ve berraklığını kaybetmiş olma halini resimlerinde de korumaya çalışır. Sanatçı için bu fotoğrafların kötü kalitesi, bir dönemin uçuculuğu ve pentürün kalıcılığı arasında eğlenceli bir pazarlık ve oyun alanıdır.

20. Doğu Özgün, Boşluk ve Adanmışlık, 60×80 cm, Tuval üzerine yağlı boya, 2019. Ege Bağlıkaya Koleksiyonu
Özgün'ün yapıtında bulunan asansörün belirsiz istikameti, sınıflı toplumdaki mesafelerin her an değişkenlik gösterebileceğini söyler, iktidar kimliklerin koltuğunu kaybetme korkusunu kıskırtır. Söz sahibi olan iktidar figürünü tehdit eder. Asansör aşağı mı inmektedir, yukarı mı çıkmaktadır bilinmez. Bu belirsiz boşluktaki asansör, yürüyerek yaklaşabileceğimiz ama asla parkuru tamamlayamayacağımız sermayenin soyut mesafesini gözler önüne serer. Asansörün kapaklarındaki bal peteği deseni, kraliçe ve işçi aralar arasındaki katı sosyal düzenin, aralar arasındaki değişmez hiyerarşinin vurgusunu yapar. Asansörün içindeki kürsü, kraliçe anının kürsüsü olarak okunabilir. Boşluk ve Adanmışlık, değiştirilemez hiyerarşik sistemin iktidarın kendisinden büyük olduğunu söyler. Sınıflı toplum yapısının kuralları her katta aynıdır fakat kürsü için hangi sınıfa seslendiği önemlidir.

21. Melike Koçak, Breeze 03, 40×40 cm, Dijital fotoğraf baskısı, 2018. Zülal Gülçur Koleksiyonu

22. Berk Güntürk, Yusuf, 40×50 cm, Tuval üzerine yağlı boya, 2022. Ari Meşulam Koleksiyonu
Yusuf adlı çalışmasında Güntürk, geleneksel değerleri eleştirir; bunların nasıl baskı ve şiddet aracı haline gelebileceğini gösterir. Gelenekçiliğin bir sembolü olarak bıçak tutan adam imgesi, eskimiş normlar ve adetlerin körü körüne takip edilmesinin bireysel özgürlük ve güvenliği tehdit edebilecek yıkıcı sonuçlarını düşündürür. Kompozisyon ve renk paleti, geleneklerin kültürel kimlik için önemli olmasına rağmen, kontrol ve baskı aracı olarak kullanıldığında, korku ve baskının kaynağı olabileceğini izleyiciye hatırlatıyor.

23. Ertuğrul Güngör & Faruk Ertekin, Bir Olur Garip Olur, İki Olur Rakip Olur, Üç Olur Denge Olur, Her biri 45×45 cm, Seramik üzerine sır altı boyama, 2022. Ege Bağlıkaya Koleksiyonu

24. Melih Çebi, Placebo, 50×50 cm, Tuval üzerine yağlı boya, 2022. Ege Bağlıkaya Koleksiyonu.
Çebi'nin 2022 yılında tamamladığı *Placebo*, alışılmadık, doğal olmayan ve yabancı fikirlerin kişinin benlik duygusuna entegre edildiği

anlarda neçeli ve kaygısız bir bakış açısının nasıl korunabileceğini araştırır. Parlak renkler ve eğlenceli unsurlar, sanatçının rahatsız edici düşüncelerle karşı karşıya kaldığı durumlara açıklık duygusuyla yaklaşma çabasını betimler.

25. Özgür Saçan, Hassas İtilim, 50×70 cm, Fine art kâğıt üzerine pigment baskı, 2021. Pınar & Melih Gümüşburun Koleksiyonu
Saçana göre yaşamın seyrinde gördüğümüz, göremediğimiz, deneyimlediğimiz ya da sadece hissettiğimiz şeylerin ortasında hassas bir denge alanı inşa etmeye çalışırız. Bu türden bir dengeyi kurabilmek, taşıdığımız yük ne olursa olsun bir güç meselesine dönüşür. Hassas terazide tartılan güç, direncimizi açığa çıkarır. Bu direnç zihinsel bir süreçte vuku bulur ve edimlerimizi etkiler. Sanatçının yapıtında figürün vücudunda göremediği bir noktada bir araya gelen ağır taşlar, bu dengeyi korumaya yönelik uğraşına işaret eder.

26. Ekaterina Gerasimenko, Dolphins in the car, Chimera serisinden, 2023. Ari Meşulam Koleksiyonu

27. Rehan Miskci, Yarım, 60x90 cm, Arşivsel mürekkep püskürtmeli baskı, Edisyon 3/3 +1AP, 2015. Agah Uğur Koleksiyonu

28. Cihan Öncü, Hand and Toys, 30×40 cm, Gümüş jelatin baskı, 2019. Zülal Gülçur Koleksiyonu

29. Umut Bahçeci, İsimsiz, 2021, Kâğıt üzerine graffiti, 21 x 29 cm. Pınar & Melih Gümüşburun Koleksiyonu

30. Serkan Efe, İsimsiz, Tuval üzerine yağlı boya, 60×45 cm, 2023. BORA Koleksiyonu
Güzel resimler izlemek isteriz. Güzel şiirler okumak, anılar biriktirmek, güzel hikâyeler duymak, güzel renkler görmek, güzelce yazmak isteriz. Farkında mısınız? Sizin güzelleştirdiğimiz anılarımız üzerini örttüğümüz hikâyelerimiz kadar anlamlı değil. Mağdur edilen bir çocuğun masumiyeti sizin güzelleştirdiklerimizin yanında kaskoca bir yalan. Ve üstü örtülen her hikâye, görmekten kaçtığımız bütün resimler sizin hikâyeniz. Asıl hikâye ne biliyor musunuz? Hiçbirimiz masum değiliz!

31. Frances Drayson, Ultrasono Betty, Lock serisi, 40×50 cm, A2 kâğıdı üzerine karbon çubuk, 2022. BORA Koleksiyonu
Kısmi fosil buluntuları, başka tutarlı bir vücut sergilemek için genellikle diğer örneklerden alınan kalıplarla tamamlanır. Popüler örnekler müze kataloglarında takma adlar verilir: Sue, Lucky J, Elvis gibi. Ultrason makineleri vücuttaki değişiklikleri tespit etmek için kullanılır: ses dalgaları iç dokulardan veya organlardan sekerek yankı yapar ve içerinin bir görüntüsünü oluşturur. Daba sonra bir büyümenin tanımlanmasına ve kategorizasyonuna göre nasıl tedavi edileceğine karar verilir.

32. Keiman Mahabadi, Non-observer, 57,5×41 cm, Panelde akrilik ve mürekkep, 2021. Emin Hitay Koleksiyonu
Mahabadi'nin yapıtı; medyadan, filmlerden, sosyal medyadan ve özellikle popüler kültürden etkilenen *Feed* serisinin bir parçasıdır. Sanatçı, Amerikan kültürel bilimkurgu korku filmi *The Invisible Man*'den durağan bir görüntüyü yeniden üretmiştir. Keiman, film durağan görüntülerini ve sosyal medya gönderilerini yeniden üretmek izleyicinin eserin etrafında kendi hikâye çizgisini ve anlamını yaratması için bir alan hazırlamaya çalışır.

ve bu tarihi değişimi nasıl kutladığını tasvir eder. *Ruling the World*, gelecekte yaşanacak bu dönüşüm için adeta bir kehanette bulunur.

16. Zeynep Kayan, Eksik V, 66×61 cm, Pigment baskı, 2012. Selman Bilal Koleksiyonu

17. Berk Kır, Plastik Tepeciklerin Ardında IV, 21×29 cm, Mat poster kâğıdına baskı, Edisyon 1/5+1 AP, 2022. Ari Meşulam Koleksiyonu
Plastik Tepeciklerin Ardında isimli seriyeye ait olan bu fotoğraf, Kır için, pandemi sürecinden kaynaklanan değişen dinamiklerin bir uzantısını temsil eder ve 2020'den bu yana kullanım sıklığı artan kargo kültürünün ortaya koyduğu malzemelerin gerçekliğine odaklanır. Sanatçı, pandemi sırasında değişen tüketim alışkanlıklarına atıfta bulunarak pandemi sürecinde evine gelen kargo teslimlerinden çıkan balonlu naylonları biriktirir. Topladığı balonlu naylonlar ile pandemi öncesinde çekilmiş fotoğraf yüzeylerini kaplayarak yeniden fotoğraflar. Böylece pandemi öncesi ve sonrasında iki farklı yaşam deneyimini bir araya getirerek görülenle görülmeyen arasındaki bulanıklığı üretir.

18. Umut Bahçeci, Önbellek III, 50×70 cm, Kâğıt üzerine grafit ve aquarell boya, 2021. Emin Hitay Koleksiyonu
Bahçeci, çalışmalarında dış koşulların gerçekliği ile beklentilerimiz arasındaki uyumsuzluğu araştırır. İlgilendiği temayı seriler halinde ele alıp belirli durumlar üzerinden romantik bir yaklaşımla,

33. Aylin Zaptçioğlu, İsimsiz, 36×88×100×40 cm, Alçı, tutkal ve ahşap kaide, 2017. Banu & Hakan Çarmıklı Koleksiyonu

Zaptçioğlu'nun çalışmaları çoğunlukla etrafımızla uzlaşabilmek için yaptığımız seçimler ve bunların sonucunda ortaya çıkan çatışmalar üzerinedir. İnsanın iç dünyasında topluma "yakışmayan" hallerin ya da eril ve dişil enerjilerin değişken bir dengesini ele alan Zaptçioğlu, toplumda standart ve stabil bir imaj uğruna içimizdekileri yadsıyarak uyumluluk, güzellik, kayıtsızlık gibi birçok arayüz oluşturduğumuzda kendi bütünlüğümüzü bozduğumuzdan bahseder ve bastırılanların, karanlıkta kalanların, yaşamda mutlaka bir şekilde ifadelerini bulduğunu vurgular. Sanatçının bu yapıtının bir parçası olan sandık, başlangıçta heykeli taşıyabilmek için yapılmasına rağmen zamanla heykelle bütünleşir ve bu yaratık derinlerde sakladıklarımızın, bilinmeyenin beklisi olur.

34. Yiğit Can Alper, *İsimsiz*, 90×90 cm, Kâğıt üzerine sulu boya, 2022. BORA Koleksiyonu

35. Kavachi, *Today I Am an Artist Tomorrow I Will Be a Dishwasher Today I Am a Dishwasher Tomorrow I Will Be an Artist*, 280×182 cm, Kumaş üzerine dikeş, 2017/18. Öner Kocabeyoğlu Koleksiyonu

Kavachi'nin bu yapıtı, sanatçının hayatındaki dokunaklı bir anı yakalıyor. Sanata olan tutkuyu, genellikle alakasız işler aracılığıyla geçimini sağlama zorunluluğuyla dengelemek... Leipzig'den Weimara'ya giden trende Kavachi'yi saran cümleler pek çok sanatçının karşılaştığı bu ikilemi özetliyor. Bu cümleler, iki kimlik arasındaki salınımı simgeleyen kavramsal bir sanat projesinin temeli haline geldiler: sanatçı ve işçi. Bu cümleleri Weimarhallenpark'ta dört ay boyunca değişen hava koşulları ve saatlerde beyaz kumaş üzerine dikme kararı, özel bir iç diyalogu kamusal bir açıklamaya dönüştürmek yoluyla, izleyicileri sanatçının hayatının gerçekliğiyle etkileşime girmeye davet ediyor. Kreatiffonds-Bauhaus-Universität Weimar Hibe Ödülü ile desteklenen proje, sanatçı olarak çalışmanın zorluklarını yansıtmakla kalmıyor, aynı zamanda düşük ücretli, emek yoğun işlerde çalışırken yaratıcı kariyerlerini sürdürenlerin karşılaştığı ek zorlukların da altını çiziyor.

36. Tayfun Gülnar, *Bir Adamın Portresi*, 59×50 cm, Kâğıt üzerine guaj ve karakalem, 2018. Baha Toygar Koleksiyonu

37. Aytuğ Aykut, *İsimsiz*, 20×81 cm, Ahşap kaykay tahtası üzerine akrilik ve kurşun kalem, 2020. BORA Koleksiyonu

...bazı kötü kurtlar; ortaklıklar, müstereklerle, yoldaşlıklara, ayrımlara özen göstererek insanların ve kurtların karşılaştığı, ortaklaştığı, çatıştığı, paylaştığı yaşamı keşfe çıkar. İnsanı merkezdeki yerinden ettığımızda insan ve kurdun yan yanlığına dair arayışlar gün yüzüne çıkar. Kurt; doğa, hafıza ve toplumdaki temsillerinin keşiftiği bir noktadan hareketle, bu temsilleri aşan bir sanatsal varlığa, ete kemiğe bürünür. Kolektif hafızadaki derin izlerin, asırlardır aramızda dolaşan imgelelerin, varoluşumuzun kökenine dair miderin ürettiği sayısız kurt figürü bu seride çoğalır, çeşitlenir ve katlanır. Aykut'un yapıtı insan ve kurdun birbirine yoldaşlık ettiği, birbiriyile rekabet ettiği, yaşamlarının ve kaderlerinin girift ağlarını birlikte ördüğü bir dünyayı tecrübe ve temaşa etmek için bize bereketli zemin sunar.

38. Itamar Gov, *The Mausoleum of Rejected Citrons*, 90×60 cm, Arşivsel pigment baskı, Edisyon 3/3+ 2 AP, 2021. Çağıl Akçurin Koleksiyonu

Son 700 yıldır dünyanın dört bir yanından birçok kişi her yaz mükemmel limonu aramak için İtalyanın Calabria bölgesine gelir. Sıkı bir estetik kriterler listesini takip ederek, sonbaharda gerçekleşen bir Yahudi bayram ritüelinin merkezinde duran şanslı, kusursuz bir limonla birlikte topluluklarına geri dönerler. Sanatçının *Reddedilen Limonların Türbesi* isimli yapıtı, Calabria'daki Squillace'deki Chiesetta Gotica'nın tüm zeminini kaplayan, çürümeye bırakılmış 1000 kusurlu, deforme olmuş, hasarlı ve seçilmemiş limondan oluşur. İzleyicileri, reddedilmelerinin ardındaki nedenleri anlamak için her limona dikkat etmeye davet eden çalışma, standartlaştırılmış bir mükemmellik için tekrarlayan ve bitmeyen bir arayıştan, reddedilen limonların her birinin kendine özgü ve benzersiz doğasına odaklanarak bu özelliklerini kusur yerine erdem olarak kabul eder.

39. Özer Toraman, *Otoportre*, 120×160 cm, Tuval üzerine yağlı boya, 2016. Dr. Şükrü Bozluolcay Koleksiyonu

40. Arda Diben, *İsimsiz*, 170×120 cm, Tuval üzerine karışık teknik ve malzeme, 2015. OADA Koleksiyonu

Diben'in yapıtı beton, çeliğin insan hafızası tarafından sarmalanarak iç içe geçtiği, tensel bir sorunu olmadığı, işitsel olarak gerildiği ve maruz bırakıldığı dünyaya karşı oluşturduğu küçük bir yaklaşım karesidir.

YENİ TOPRAKLAR SERGİSİ: ESERLER

41. Chorus of Body, *Lovers*, 10.,5×7 cm, Kâğıt üzeri yağlı boya, 2020. Oğulcan Şafak Koleksiyonu

Her şeyi gün yüzüne çıkarmasıyla ünlenen güneş, sanatçının *Lovers* isimli yapıtında bu sefer yataкта yüzüstü uzanan çıplak bir bedenine üzerine doğar. Güneşin sıcaklığı ile bedenini çıplaklığı, içsel bir özgürlüğü ve kırılabilirliği bir araya getirir. Suresiz bedende gözlerimizin aradığı ipuçları kendini camdan yansıyan gölge metine bırakır: *Lovers*.

42. Ateş Alpar, *Tribün*, 50×75 cm, Arşivsel pigment baskı, Edisyon 5+1 AP, 2020. Ari Meşulam Koleksiyonu

Tribün, pandemi sürecinde Adana'da bir grup insanın Adana Demirspor maçını izlemek için toplandığı bir anın fotoğrafıdır. Beden, sınır, yaklaşma ve uzaklaşma kavramları üzerine düşünen Alpar, *Tribün*'de pandemi sürecin bu kavramları üzerindeki etkisini ele alır. Dünyayla olan ilişkimizde beden sınır işlevi görür. İnsan ve insan olmayanlara yaklaşma ya da uzak durma ise duyguların etkisiyle gerçekleşir. Dolayısıyla her insan karşısındaki göre mesafesini ayarlar. Ancak bir istisna olarak pandemi, aynı anda herkesin birbirine olan uzaklığını standartlaştırır: 1,5 metre. Pandemi sürecinde birbirinden uzaklaşan bedenler temasın ve birlikteliğin duygulanımsal potansiyelinden mahrum kalır ve bir mekânda, ortak bir amaç için bir araya gelen bedenlerin yarattığı hissin eksikliği yoğun olarak yaşanır. Tribündeki topluluk, tedirginliğine rağmen fiziksel mesafelerini koruyarak eksikliğini yaşadıkları bu hissi deneyimler.

43. Çağdaş Erdoğan, *Kontrol*, 32,5×42,5 cm (çerçevesiz), Fine art baskı, Edisyon 1/ 3+1 AP, 2017. Selim Bilen Koleksiyonu

Erdoğan'ın *Kontrol* serisi, 2000'ler sonrası Türkiye'sinin yeraltına çekilmek durumunda kalmış kimlik ve yönelimlerinin, hali hazırda yer altında yaşam süren gruplar ile oluşturduğu bir evreni anlatır. Hikâye boyunca gün ışığında olgunlaşan illegal fikir ve duyumsamaların gecenin ilk dakikalarından itibaren fiile döktüldüğüne tanık oluruz. Karanlığın farklı tonlarında bize rehberlik eden hikâye anlatıcısı, flaş ışığının yardımı ile oluşturduğu alegorik bir metnin içinde hazzın ve tedirginliğin izini sürer.

44. Huo Rf, *Simon*, 56,5×30,5 cm, Ahşap, seperatör ve polaroid, 2016. Banu & Hakan Çarmıklı Koleksiyonu

Huo Rf'nin *Homotopia* isimli serisi; polaroid fotoğraflar, seçilmiş malzemeler, tanıdık kumaşlar ve çeşitli hikâyelerin birleşimiyle oluşturulmuş kolajlardan meydana gelir. Serinin ortaya çıkışı, sanatçının kendini ve sanatsal pratiğini koruma ihtiyacı hissettiği, geçimini ekonomik olarak sağlamak için çalıştığı bir dönemde denk gelir. Yapıtın ilham kaynağı, Hüseyin Bahri Alptekin ve Michael Morris'in *Heterotopia* çalışmasıdır. Seri, izleyicilerin deneyimleri, yargıları, izlenimleri ve cinsiyetine göre şekillenen hikâyelerle zenginleşir.

45. Rupali Patil, *One Has Vision and Rest Has Belief*, 85×74×4,5 cm, Kâğıt üzerine sulu boya, 2015. Tansa Mermerci Ekşiyoğlu Koleksiyonu

Patil'in *One has Vision and Rest has Believes* isimli yapıtı, bir nesnenin veya insan arzusunun enerjisinin nasıl oluştuğunu sorgular. Yapıt, okulun tarihiyle ve eğitimle ve bilgiyle başa çıkma biçimimizle ilgilidir. Patil'in sulu boyları, azınlık gruplarının üyelerinin kayıplarını ve yerlerinden edilmelerini tasvir eder. Bu üyeler, bir zamanlar Yunan okulunun derslerine ev sahipliği yapan odalardaki öğrenci sıralarına dağılmışlardır ve hayal gücünün öğrencileri baskıcı bir eğitim sisteminden nasıl kurtarabileceğini gösterirler.

46. İbrahim Karakütük, *Malignant*, 15×21 cm, Arşivsel pigment baskı, 2016. Zülal Gülçur Koleksiyonu.

47. Mustafa Toygun Özdemir, *N'nin Dereleri*, 80×60 cm, Tuval üzerine yağlı boya, 2014. Ari Meşulam Koleksiyonu

Özdemir'in *N'nin Dereleri* isimli yapıtı, yolu Kuzey Avrupa taşrasına düşmüş Anadolu'lu bir gencin anlık hezeyanına odaklanır. Birçok yönüyle dünyanın her yerinde birbirine benzeyen taşra görüntüsü, diğer yönleri ile gencin ait olduğu coğrafyadan tamamen ayrılır. Coşku, kıyaslamalar, haset, hüznün birbirine karışır.

48. Serdar Acar, *Düşmek*, 25×30 cm, Tuval üzerine akrilik, 2021. Defne Tulga Koleksiyonu

Sanat tarihi geleneğinde en çok sevilen temaların başında gelen manzara ve figüre odaklanarak kendine has yarı şiirsel, yarı düşsel, yarı gerçek mizansenler oluşturan Acar, izleyicinin ayrıntıya inildikçe tekinsizleşen, yalnızlaşan, doğanın karşısında küçücük kalan, gündelik yaşamının olağan sıkıntılarının önemsiz görüldüğü, geniş peyzajlarda kendi varlığını sürdürme çabasına tanıklık etmesini ister. Sanatçı, kendini anlamayı bireyi

52. Manolya Çelikler, *Hemhal*, 20×36×32 cm, Seramik üzerine sır üstü baskı, 2024. Ayşe & Ömer Tavşanoğlu Koleksiyonu

Çelikler, kayıp kelimesinin ikili anlamına odaklanır: Bir şeyleri kaybetmek, tanıdık olanın elimizden kayıp gitmesidir ve kaybolmak, tanıdık olmayanın belirmeye başlamasıdır. Sanatçının kırılğan ama bir o kadar da güçlü bir malzeme olan seramikle ürettiği *Hemhal* isimli yapıt "an"lara yoğunlaşan bir serinin parçasıdır

anlamının ön koşulu olarak görür. Kendini tekleştirmek, biricikleştirmek yerine çoğaltır, yüzüstüleştirir; izleyenini yerine kendini koyduğu görüntü öbekleri yaratır.

49. Murat Kahya, *Echos I, Is This You?* serisinden, 75×50 cm, Sulu boya kâğıdı üzerine arşivsel pigment baskı, 2022.

Tansa Mermerci Ekşiyoğlu Koleksiyonu

Kahya'nın *Echos I* isimli yapıtı, Kızılırmak nehrini merkeze alan *Along the River* projesinde çektiği bir fotoğraftan yola çıkarak tamamladığı *Is This You?* isimli projesinin başlangıcını oluşturur. Sanatçının bir gözlemci olarak nehirle uzun süredir devam eden bağıni yeniden değerlendirmesi, benlik algısı ve temsili üzerine düşünmeye yönlendiren bir çıkış noktası olur. Fotoğraftaki figürün sanatçıyı temsil edip etmediği konusundaki belirsizlikten başlayarak mitolojik Narcissus ve Caravaggio'nun tablosuna uzanan yolculuğun ilk adımını oluşturarak *Echos I*, sanatçının nehir ve su temasına odaklanarak yaptığı anlatılar içinde performatif yaklaşım benimsediği bir bağlamda yer alıyor.

50. Şeniz Polat, *İkindi V*, 47×70 cm, Kâğıt üzerine kurşun kalem ve asetat, 2023. BORA Koleksiyonu

Polat'ın *İkindi V* isimli yapıtında bir ev hali tasvir edilir. Bu resimde; yakınlık, iletişim ve kuşaklararası ilişkiler gözlenir. *İkindi V*, sanatçının 2018'den beri süren serisinin yakın dönem çalışmalarından biridir. Renk, ilk kez bu resimde ten üzerinde kullanılmıştır. Bu sebeple *İkindi V*'in, figürlerin öznelliğine atıfta bulunduğu söylenebilir. Sanatçı için bu eser, serinin figürlerdeki bel kemiği olan "alışıklık" duygusunu kıran, figürlerin biricikliğine eğilen bir rotanın başlangıcı sayılabilir.

51. Ekin Keser, *Çıplak Kelebek*, 21×15 cm, Kâğıt üzerine karışık teknik kolaj, 2012. Buket Cihangir Koleksiyonu

Metafor olarak kullanıldığında, genellikle bir şeyin ya da bir kavramın savunmasızlığını, doğallığını veya korunmasızlığını ifade eden Çıplak kelebek, sanatçının yapıtında Kelebek ile özgürlüğü ve hafifliği temsil ederken, çıplaklık ile kırılabilirliği ve açıklığı sembolize eder. Sanatçı, aşık olduğu kişiye yazdığı bu mektupta haz üzerine düşünür ve aşk acısının kendi bedeninde yarattığı acıyı kelimelere döker ve resmetmeye çalışır.

53. Eugenia Vereli, *Ladies is Sweaters*, 35 cm, Sırlı seramik tabak, 2022.

Örge & Şahin Tulga Koleksiyonu

Rüyalardan, mitolojiden, halk sanatından veya hatta ortaçağ resimlerinden, edebiyattan, mimariden ve popüler kültürden ilham alan Vereli, hayal gücü ve doğaçlama yoluyla hikâyeler örmeye çalışan boyalı ve heykelsi bir mikrokozmos yaratır. Mağara resimlerinden ve tarih öncesi çağların heykellerinden bilinen, kil gibi doğal malzemelerle yapılandırılmış böyle bir anlatı pratiği, Eugenia Vereliyi insanın en ilkel ihtiyaçlarından biriyle temasa geçirir: hikâyelerin maddesel bir baskısı. Aynı zamanda kil ile çalışmak, binlerce yıllık bir uygulama olan, toprak ve madde ile doğrudan ilişkisini doğrulayan, basit ve ilkel olana doğru atılmış bir başka adımdır. Anlattığı hikâyeler, bazen açıkça belirgin ve canlı, bazen de gizli olan erotik bir ruh haliyle doludur.

54. Burak Dak, *Civciv*, 100×70 cm, Kâğıt üzerine karakalem, guaj ve kuruboya, 2022. BORA Koleksiyonu

Sanatçının 2022 yılında gerçekleşen ilk kişisel sergisi için hazırladığı diptik *Gargoyle* ve *Civciv*'den *Civciv* isimli yapıt, diptik haliyle bakıldığında pagan ve semavi inançların mitolojik yaratıkları temsil ettiklerinin zıtlığından beslenir. *Civciv* aslında antik Yunan mitolojisinde asalet ve cesaretle ilişkilendirilen Griffin'dir. Gargoyle ise semavi inançta bir iblistir. Biri asaleti ve cesareti ile düşmanda, diğeri ise inançtan sapan günahkârlarda korku duygusunu uyandırır. Korku denilen duygu buluşmadır. Sanatçının düşüncesine göre eğer biz resmin fonunda olduğu gibi etrafımızı saran kirliliğin tırmalayıcı sesleri arasında korkumuzu tanımlayan bilgileri seçer ve kendimizle yüzleşsek korkmamız gerekenler bu defa bizim karşımızda uykuya dalmış civcivlere dönüşürler.

55. Ekin Su Koç, *Ben Babamın Kızıyım*, 100×100 cm, Tuval üzeri akrilik ve kâğıt, 2016. Ayşe & Ömer Tavşanoğlu Koleksiyonu
Ben Babamın Kızıyım, aile kavramının karmaşık, sorunlu köklerine inerek burada gelişen kimliklerimizin durum tespiti niteliğindedir. Sanatçının Nürnberg-İstanbul

seyahatlerinde topladığı kâğıtlarla oluşturduğu kolaj; beyaz yakalı "uslu" bir kız çocuğunu, Max Ernst'in psikolojik kolajlarından esinle yarısı resmin üstünde bulunan yarısı alttaki ev çiçekleri arasından çıkan kuş figürünü, arkada güven veren/rahatsız edici tehditkâr bakışlı aileyi/babayı barındırır. Koç bu yapıtıyla çocuğun ve ailenin karanlık yüzünü ve rengarenk parçalarını ortaya çıkarır.

56. Ebru Duruman, *Lying Down*, 166×144 cm, Tuval üzerine yağlı boya, 2023.

Banu & Hakan Çarmıklı Koleksiyonu
Yatmak kelimesi sakinlikle bağdaştırılır fakat bu kelime aynı zamanda kaosun içinde kendini teslim etmek anlamına da gelir. Duruman'ın *Lying Down* isimli yapıtında çölü çağrıştıran tonlar yer alır. Çöl, insanın kendini ve anlam arayışını simgeler. Çölde yapılan bir yolculuk, içsel bir keşif ve manevi bir arayış olarak yorumlanabilir. Dolayısıyla yapıt, yatmanın hem huzur bulma arayışı hem de içsel çatışmalarla yüzleşme ve onları kabul etme süreci olduğunu ifade eder.

57. Zeynep Aslanoba, *Rakin*, 2019, Polimer kil, buluntu objeler, sarğı bezi, akrilik boya, 30 cm.

Ari Meşulam Koleksiyonu
Tom Robbins'in *Parfümün Dansı* kitabındaki tanrı Pan, giderek gücünü kaybettiğinde kendisine sorulan "Ama bu mümkün değil! Sen bir Tanrısın. Tanrılar ölümsüz değil midir?" sorusuna şöyle yanıt verir: "Pek sayılmaz. Evet insanlığı yitip bitiren hastalık, kaza gibi şeylere karşı başışıklığımız vardır; ama tanrılar da ölebilir. Ancak bize inananlar buldukça yaşarız." İnsanlar kontrolün Tanrılarda değil kendilerinde olduğunu fark ettiğinden beri, kendi türlerini tanrılaşdırıp, doğayı da dize getirilmesi gereken bir düşman olarak görmeye başladılar. Onlara inanan kimse kalmayınca güçten düşen Tanrılar, insanların çöplerinin arasında anlamsız varoluşlarına anlam katmak için sonsuz partiler düzenleyerek ölmeyi bekliyorlar. Aslanoba, tüm bir insanlık hikâyesinden damıttığı imgeleri, biriktirdiği çeşitli materyalleri kullanarak, tanrıktan emekli edilmiş, yorgun ve yaşlı parti kızları olarak tekrar yaratıyor. *Rakin* bunlardan geriye son kalan...

58. Siavash Kheirkhah, *Paradise of Zahra*, 20×30 cm, Diasec baskı fotoğraf, Edisyon 1/2+1 AP, 2011. Selim Bilen Koleksiyonu

Ölümden sonra mezarlıklar bizi ve anılarımızı anıt olarak temsil etmeye yarar. Normalde bu anıtlar ölen kişinin aile üyelerinin veya tanıdıklarının zevklerine göre dekore edilir ve döşenir. Tüm bu unsurlar ölen kişinin varlığını onurlandırmak ve temsil etmek için kullanılır. İrandaki beden toprağa gömülür ve mezar bir taşla örtülür. Tahrandaki en büyük mezarlığa Behesht-e Zahra (Zahra'nın Cenneti) adı verilir. Bu yer, yan yana inşa edilmiş ve aile türbeleri olarak hizmet veren odaları içeren uzun bir duvarla çevrilidir. Bu türbelerin her biri diğer aile üyeleri tarafından dekore edilir ve döşenir.

59. Can Dağarslanı, *Mirror*, 80×120 cm, Kâğıt üzerine mürekkep püskürtmeli pigment baskı, 2013. Zülal Gülçur Koleksiyonu

Dağarslanı, *Mirror* isimli serisinde, kişilikler arasındaki benzerlik ve zıtlıkları keşfe çıkar ve bize gerçekte kim olduğumuzu bildirir. Bireylerin iç dünyalarını ve dışa yansıyan yüzlerini aynı çerçevede içerisinde, simbiyotik bir döngüde buluşturan sanatçı, izleyiciyi yeni bir farkındalıkla yüzleştirirken aynada görünenin sadece bir yansıma olmadığını hatırlatır. *Mirror*, karanlıkta yolunu bulmaya çalışan izleyicilerin göremedikleri ama zaten bildiklerini anımsatmayı hedefler.

60. Sibel Kocakaya, *Uçan Süpürgeli Kadın*, 2014, C-Print mat baskı, 80 x 120 cm, Edisyon 3/2 + I.A.P.

Mehmet Ali Bakanay Koleksiyonu.
Evensel bir simge olarak elinde uçan süpürge tutan kadın imgesi kullanılan bu foto-performansta, Kocakaya Bern'deki bir mekânın fiziksel yapısının olanaklarıyla fotoğrafın gerçeklik algısını kullanarak izleyiciye ikili bir görünüm sunar. Fotoğrafın yarattığı belgesel görüntünün gücü, burada beden ile sembolik nesne arasındaki koreograflanmış etkileşimin mekânda mimetik bir gerçekliği çağrıştıracak şekilde temsil işlevinin ötesine geçer.

YENİ TOPRAKLAR SERGİSİ: ESERLER

61. Serra Tansel, *Star Towers, Suryayı Levander, Balance Güneşli, Gündüzkonduklar serisi*, Her biri 21×29.7 cm, Işıklı emlakçı çerçevesinde 3 adet dijital baskı, 2017. Ayşe Umur Koleksiyonu

Tansel'in *Gündüzkonduklar* isimli serisi İstanbul'daki emlak projelerinin isimlerini resmeder. Seçilen projeler güvenlik görevlileri, kameralar ve duvarlarla çevrili sitelerden oluşur. Proje isimlerinin kısmen ya da tamamen İngilizce olması bu konutların daha modern ve çok lüks olduğu imajını yaratmayı hedefler. Sanatçı, kullandığı pazarlama/reklam estetiğiyle İstanbullulara pazarlanan ve sosyo-ekonomik sınıf aidiyetiyle birlikte gelen çarpıtılmış bir güvenlik algısı yaratarak toplumu kutuplara ayırıştıran bu yaşam tarzı ve yapılaşma türünün altını kazmaya çalışarak eleştiriyor.

62. Sema Kayaönü, *İsimsiz, Popüler Kültür Haline Gelen Alışveriş Merkezlerinin Yaşam Alanları dizisinden*, 150×200 cm, Kâğıt kesme akrilik boya, 2011. Öner Kocabeyoğlu Koleksiyonu

Kayaönü'nün yapıtı, akışta olan kentlin ve kentli insanın yaşam gereklilikleri içinde dinamik formları, etkileyici boşlukları, insan ve mekân ilişkilerinin oluşturduğu alanlarını ele alır. Alışveriş merkezleri, popüler kültür ve tüketim toplumu kavramlarının temellerine dayanır. Bu bağlamda eser, izleyiciye kendi yaşam şeklini sorgulatar. Sanatçı, geleneksel sanatların arasında yer alan "katı sanatı" olarak da bilinen kâğıt kesme sanatını yeniden yorumlar. Sanatçı yapıtında geleneksel olanın aksine, süsten uzak, renk, desen ve çizginin yalın biçimiyle kâğıt katmanlarının üç boyutlu etkilerini kendi ifade biçimiyle birleştirir.

63. Alper Aydın, *560.000 Yıl*, 145×150×55 cm, Buluntu ağaç, maymun heykeli, cam fanus, yapay koksiks kemiği, dondurulmuş yosun ve sarmaşık, 2019. Türkan Özilhan Koleksiyonu

560.000 Yıl, sanatçının evinin bulunduğu sahil olan Yason Burnunda küresel ısınmanın etkisiyle oluşan seller sonucu akıp gelen ve yaşam döngüsünü tamamlamış olan ağacın gövdesine yerleştirilen fanustan, bu fanusun içinde bulunan ufak bir ekosistemin yer aldığı bitki topluluğundan ve insanın kuyruk sokumunda bulunan koksiks kemiğinden oluşur. Vücudun doğada en son yok olan parçası sayılan koksiks, yeniden yaratılış mitolojilerinde insanı tekrar yaratmayı mümkün kıldığına inanılan kemiktir. Yerleştirmenin odağında yer alan fanus içindeki maymun heykeli, insanın dünya üzerindeki başlangıcını temsil eder. Heykelin etkisiz seyirciliği, doğanın ölüm-yaşam ya da başlangıç-bitiş döngüsünde insan faktörünün tartışmasız olduğunu ve beklenen hazin sondaki çaresizliği, düşünceli bakışlarla hatırlatır.

64

65

66

67

68

69

70

71

72

64. Emre Kapçak, *Dasbein* serisi, 25×20 cm, Hahnemühle fine art kâğıt üzerine inkjet baskı, 25x20 cm, 2019.

Öner Kocabeyoğlu Koleksiyonu

Kapçak'ın doğadan bazı formları gösteren fotoğraf kareleri, farklı mekânlarda ve zamanlarda pozlanmış varlıkları imleyerek fotoğraf düzleminde var olana atıfta bulunur. Fotoğraf kâğıdı üzerine imlenmiş bu nesnelerin aslı gözlemlendiğinde fotoğraf düzlemindeki görüntünün tüm noksanlıkları ortaya çıkar. İşte bu anda var olana atıfta bulunan görüntü için anlam ölümü gerçekleşir ve ardındaki hakikati açığa çıkar

65. Yusuf Günler, *İsimsiz*, 29,7×21 cm, Gum Bikromat Baskı, 2018.

Öner Kocabeyoğlu Koleksiyonu

Sanatçı, tiyatro kavramını zihinde tamamlanan bir oyun süreci ve eylemi olarak aldığı tiyatroyu sahneye yansıyan bir süreç olarak görür. Tiyatronun bir kurgu üzerine yerleştirilen imgelerini, oyundan ve sahneden koparıp kâğıda yansıtan Günler, imgenin yüzeye tek başına yansımaları amaçladığı bu seride, yeni bir imgesel okuma boşluğu yaratmayı planlar.

66. Seçil Büyükkkan, *Nosce te Ipsum*, 81×111 cm, Asitsiz kâğıt üzerine mürekkep, 2018.

Öner Kocabeyoğlu Koleksiyonu

Sanatçının yapıtı 2016 yılında Kasa Galeride gerçekleşen *Ölmek için güzel bir yer* başlıklı sergisinin devamı niteliğinde ürettiği ve *Nosce te Ipsum* ismini verdiği serinin bir parçasıdır. "Kendini Bil" anlamına gelen bu söz, Apollon tapınağının girişinde altın harflerle yazılı olan bir deyiştir. Sanatçı uzun yıllar Uzakdoğu sanatı ve felsefesiyle ilgilenirken Helen topraklarından karşısına çıkan bu söz onu derinden etkilemiştir.

67. Burak Ata, *TITANİK*, 40×60 cm, Tuval üzerine yağlı boya, 2020.

Ari Meşulam Koleksiyonu

68. Nur Pınar Özen, *İsimsiz*, 29,5×41 cm, Kâğıt üzerine füzün, 2021.

Emin Hitay Koleksiyonu

Özen'e göre doğa bir dönüşüm içerisindedir. Bu dönüşüm içerisinde kendini yenilemekte ve yeniliğin zaman içerisinde sonluluğu olarak canlılığını yitirmektedir. Artık geri dönüşüm yoktur. Ölü madde evrende bir uzam olarak maddeselliğini zamanla yitirir. Devamlılığı olmayan, bilinmeyeceye gidiştir. Yaşamın canlılığı, renkliliği ve enerjisi karşısında ölümün hiçliği, sonsuzluğu ve durağanlığı insanın kendi varoluşunu sorgulatan kaygıdan başka bir şey değildir.

69. Gizem Akkoyunoğlu, *The Tombs of Atuan-The Hermit*, 17,5×10 cm, Kâğıt üzerine grafiti, 2023. Oğulcan Şafak Koleksiyonu

Akkoyunoğlu tarafından Ursula L. Quin'in *Yerdeniz* serisinden yola çıkarak üretilen tarot kartlarının bir parçası olan yapıtı The Hermit, büyücünün olgunluk çağını temsil eder. Büyücü içine dönmüş, huzuru ve bilgeliği sessizlikte bulmuştur. Kontrastı susturulmuş bu görselde, suya atılmış bir taşın etrafındaki halkalar görülür. Olay çoktan olup bitmiştir ancak etkileri devam etmektedir. Tıpkı kitapta sürekli söz edildiği gibi yapılan hiçbir eylem sonuçsuz değildir, her hareketin bütüne etkisi vardır. Küçük bir taş bile dingin bir suyun huzurunu bozabilir.

70. Gurur Birsin, *End of the game*, 42×47 cm, Kâğıt üzerine kalem, 2021.

Öner Kocabeyoğlu Koleksiyonu

Birsin, *End of the game* isimli yapıtında geçmişle günümüz arasında asılı kalan ıssız bir dünyada, bir zamanlar gelişen bir medeniyetin kalıntılarını, zamanın acımasız geçiciliğini vurgulayarak tasvir eder. Kemikten parmaklar gibi kasvetli gökyüzüne uzanan, yüzeyleri zamanın tahribatıyla yıpranmış beton sütunlar, unutulmuş bir manzaranın derisine kazanmış yara izleri gibi, yaşanmışlıklardan, hiç yaşanmamış hayatlardan ve yitip giden umutlardan artakalan hayal kırıklıklarını anımsatır. Kasvetli gökyüzünü yansıtan ıslak zeminin üzerinde gölgelerin arasında belli belirsiz seçilen eski

bir futbol topu, taştan ve betondan sonsuzluğun ağırlığı altında ufalanan bu ıssız diyarda, umutsuzluğun derinliklerinde bile umudun, boşluğun karanlığında titreyen bir alev gibi varlığını sürdürdüğünün bir hatırlatıcısıdır.

71. Şahin Demir, *Korozyon*, 114×140 cm, Tuval üzerine akrilik, 2015.

BORA Koleksiyonu

Demir'i, Mardin'de doğmuş olması ve hayatının Ankara'ya dek olan kısmını Güney ve İç Anadolu'da geçirmesiyle edindiği gözlemler resim yapmaya sevk eder. Yaşadığı coğrafyanın üzerindeki etkisi, sanatçının kullandığı renk paletinde karşımıza çıkar. Sızan renkler, yapraksız kuru ağaçlar, yoğun dokular ve hissizleşmiş bakışlar sanatçının eserlerinde gözlemlenebilecek unsurlar arasındadır. Bunlar, sanatçının geldiği toprakların sıkıntı veren kırsalını yansıtır. Resme bakıldığında bir manzara değil, "sanatçının manzarası" görülebilir. Kat kat boyaların içinde ışıldaayan çorak manzara, sanatçının çocukluğundan, zihninin derinliklerinden ve ruhundan damıtılan gün batımlarının ve kırsalın özettir.

72. Burak Kutlay, *In the Land of Human*, 85×105 cm, Ahşap üzeri karışık teknik, 2017.

Ayşe & Ömer Tavşanoğlu Koleksiyonu

Kutlay'ın ismini sanatçının ikinci kişisel sergisinden alan yapıtı *In the Land of Human*, ahşap üzerine akrilikle üretilen portrenin üstünde çoklu epoksi katmanları kullanılarak ve mimari çizimlerin üst üste bindirilerek imgenin çoğaldığı ve derinleştiği bir yapıttır. İzlediğimiz yeni "manzara", günümüz bireyinin kendini inşa ederken bir yandan da yarattığı çevre ve mimari ile ilgilidir. Resimde, bireyin kendisi ile etrafını çeviren kent görünümü ve mimari ayrılmaz. Tam tersine üst üste bindirilerek gerçek anlamda insan-çevre ilişkisinin çok katmanlılığına işaret edilir. *In the Land of Human*, insanın yarattığı şehirlerin gereksinimleri insanın yaşantısının önüne geçtiğini, doğanın şiddetinden kaçarken sistemin içine hapsoluşuna referans verir.

YENİ TOPRAKLAR SERGİSİ: ESERLER

73. Mine Anafarta, *Berlin*, 123,2×33,5 cm (10,3×14,8 cm kartpostal), Hahnemühle mat fiber fotoğraf kâğıdı üzerine arşivsel pigment baskı, 2020. Ayşe Umur Koleksiyonu

Mahremiyetle yoğrulmuş kartpostalın kamusal alandaki çıplak yolculuğu, gönderilen kişiye ulaştığında nihai durağına varmış görünse de, bu bir yanlışlıktan ibarettir. Anafarta, *Berlin* isimli yapıtında cevap beklemeden yazılan, buluntu kartpostaldaki geçmişle iletişime geçerek, erişilmez yabancı diyarlara kendi tek yönlü cevabını gönderiyor. Soğuk Savaş'ın sembolü Berlin'de sıcak taraflar bulan anlatıcı, savaşın sıkışmışlığına tanıklık ediyor. Bunu siyasi bölünmelerden nasibini almaya devam edecek, iki kıtaya yayılan İstanbul'daki Mustafa'yla Kemal'e gönderiyor. Eserde, ters-düz bir peyzaj önünde dik durmaya çalışan kadını çevreleyen karşıt eller, nefes ve umut, baskı ve tehdidi dengeliyor. Yapıtta anlatıcının "bütün buna rağmen güzel" hissi korunuyor.

74. Eyhan Çelik, *Dünya Mavi Bir Gezegen ve Ben Bunu Değiştiremem*, 60×90 cm, Hahnemühle matte fibre 200 gram kâğıt üzerine fine art baskı, Edisyon 3/10 + 1 AP, 2023.

Emin Hitay Koleksiyonu

Çelik, ev bir kelime mi yoksa insanın içinde taşıdığı bir şey mi olduğu üzerine düşünürken belli bir mesafeden huzurlu görünen ev hallerinin, yakından bakınca nasıl bir şiddet içerdiğini evin içine girdikçe fark eder. Çelik, evin içine girmeye çalıştıkça beden, evin bir tasavvuru olarak sanatçının fotoğraflarında belirir. Hem beden hem ev nefes alan, zamanla değişen ve kayıt tutan varlıklar olarak sanatçının karşısına çıkar. Ev karşılıklı suç ortaklığının ve tanıklığın mekânına dönüşür. Böylece evin sanatçıdaki anlamı, onun çocukluk dünyasının içinde uğradığı imge güzergahlarında kendini var eder. Çelik, evin ondaki anlamını çocukluk diyarından ona kalanlarla fotoğraflar.

75. Amir Khojasteh, *Defeated Fighter*, 85×60cm, Tuval üzerine yağlı boya, 2022.

Sinan İkişik Koleksiyonu

Khojasteh *Defeated Fighter* isimli yapıtında yenilmiş bir sanatçıyı, hırsı gerçekle boğulan bir adamı resmeder. Askeri yeşiller monotonluğu temsil eder, umudu umutsuzluğa dönüştürür, üniformalı birini yoklukla tehdit eder.

76. Yorgos Stamkopoulos, *İsimsiz*, 40×30cm, Astarsız tuval üzerine yağ ve yağlı pastel, 2022.

Sinan İkişik Koleksiyonu

Sanatçının başlıca ilham kaynağım müzikte ve doğada bulunan soyut ve değiştirilmiş renklerdir. Sanatçı için resim yapmak, bir tuval üzerine çizilmiş önceden düşünülmüş hareketlerin birikimi veya ifade edici bir eylem değildir. Resim yapmak, tuvalden çıkarılan bir şeydir, geriye kalan ise hafızadır; yapı-bozum yoluyla yaratımdır.

77. Cansu Çakar, *Kaz Dağları*, 70×100 cm, Kâğıt üzerine suluboya ve altın, 2022.

Ayşe Umur Koleksiyonu

Herakleitos dokuzuncu fragmanında "Eşekler samanı altına tercih eder." der. O halde insanların insanlığı, dağın altını dağın kendisine tercih etmelerinde mi yatar? Aklında bu soruyla Kaz Dağları isimli yapıtı üzerinde çalışmalarını sürdüren Çakar, pratiğini gerçek manasıyla değerli kıldığını düşündüğü altın kullanımından vazgeçebilme ihtimalini sorgular.

Çünkü sanatçı, altını zaten eskilerin yaptığı gibi kutsal olanı göstermek için değil insanlığın geldiği tedirgin noktada kutsalın döndüğü şeyi göstermek için kullandığını düşünür. Son kalan altınlarıyla yaptığı Kaz Dağları'nın ardından sanatçı, yüzyıllardan iktidarın ışıltısını göstermek için kullanılan bu elementin tüm referansından bu yapıtının ardından vazgeçer.

78. Ahmet Duru, *Toprak Serisi I*, 30×23 cm, Tuval üzerine yağlı boya, 2020.

Öner Kocabeyoğlu Koleksiyonu

Duru, *Toprak Serisi* adlı çalışmasında, doğa ve çevreyle ilgili yaşam alanlarının doğa, insan ve toplum arasındaki ilişki ve etkileşimleri üzerine araştırıp düşünerek ürettiği yapıtlarla birlikte bir bütün oluşturur. Bu seri, sanatçının İzmir'de Ege bölgesinde tahribata uğramış araziye fotoğraflayıp toprak fotoğraflarından micro görüntülerin vermiş olduğu renk tonlarının bilgisayar ortamından çıkartarak oluşturduğu eserlerden meydana gelir.

79. Mehtap Morkoç, *Düşünce Balonu*, 55×40×29 cm, Seramik, 2019.

Oğulcan Şafak Koleksiyonu

Morkoç'un *Düşünce Balonu* isimli yapıtı, yaşamın gündelik detaylarıyla farkında olmadan kurduğumuz bağa odaklanır. Yaşam alanımızda zamanla sıradan şekilde bir araya gelen nesnelere, çok başka bir zamanda o yere dair hislerin anımsatıcısı olabilir. Yazı yazdığımız bir masa, büyüyen yaprağına şahit olduğumuz bir bitki ya da odanın köşesi... Üç ayrı parçanın bir araya gelmesinden oluşan *Düşünce Balonu*, bir inşayı ve bu inşadaki akışkan küçük düşünce balonunu ifade eder. Çalışmanın üzerinde yer alan nesne çizimleri, o nesnelerin bu mekânla olan bağımızdaki yalın rollerine gönderme yapar.

72

80. Fırat İtmeç, *İsimsiz*, 18x24 cm, Tuval üzerine yağlı boya, 2020.
Ari Meşulam Koleksiyonu

81. Lütfullah Genç, *Eysel Durumlar* serisi, 37x47 cm, Mutfak bezi üzerine karışık teknik, sulu boya ve kömür kalem, 2019.
Oğulcan Şafak Koleksiyonu

Genç'in *Eysel Durumlar* isimli serisinin bir parçası olan yapıtta, günlük hayatta sıklıkla evin mutfağında karşımıza çıkan, kimi zaman vazgeçilemeyen kimi zaman iğrenilen sarı mutfak bezi üzerinden farklı gerilimler birleştirilir. Temizlik yaparak psikolojik gerilimden çıkma arzusu, bu çalışmada ifade bulur. Temizlik eylemleri yapıt üzerinde bütünleştirilir. Nesneyle önce temizlik yapılmış, sonrasında aynı nesnenin üzerine gün içerisinde farklı zaman dilimlerinde boya ve kömürle müdahale edilmiştir. Bunun nedenleri, ev içerisinde temizlik yapıldıktan sonra ortaya çıkan hissin sarı mutfak bezi üzerine yansımaları açıklanır. Ortaya çıkan sonuçta, Rorschach psikoloji testi gibi, ev içerisinde gerçekleşen duygu durumu ifade edilerek okunmaya çalışılır.

82. Deniz Aktaş, *Kırılğan İnşa*, 120x120 cm, Tuval üzerine Mürekkep, 2021.
Öner Kocabeyoğlu Koleksiyonu

Kentlerin hafızasında yer edinen travmaları, insan ve mekân ilişkisi üzerinden irdeleyen Aktaş, şeylerin yapaylaştığı ve doğallığını yitirdiği zamanlara denk gelen çalışma pratiğinde bazı durumları unutturmak için görmemeye ve bazılarını da daha çok görmek için göstermeye çalışır. Aktaş, *Kırılğan İnşa* isimli yapıtında ise yaşadığımız, nefes aldığımız mekânların giderek anlamını ve karakterini yitirdiği-değiştirdiği ya da bizimle olan bağının zayıfladığı kaybolduğu bir dönemi tasvir eder.

83. Hüseyin Aksoy, *A Review of Mesopotamian Houses*, 70x100 cm, Kâğıt üzerine Alman ceviz boyası ve pigment boya, 2022.
OADA Koleksiyonu

Aksoy'un *A Review of Mesopotamian Houses*, isimli seri resim çalışmaları, bir şeyi onarmak ve aynı zamanda geçmişten bu yana yıkılan tahrip olan eskiden yaşam yerleri olan bu harabelere, onların hafızalarını onarmayı, restore etmeyi ve bir nehir gibi onlara yaşam suyu vermeyi amaçlayan bir dizi iz sürmeyi amaçlayan lekelerdir.

84. Ali Bilge Akkaya, *I*, 52,5x164,3 cm, Fotoğraf ve baskı, dört parçalı panel, Edisyon 1, 2014.
Örge & Şahin Tulga Koleksiyonu

Fotoğrafa profesyonel olarak yaklaşmaya başladığı, odağının kendi alanında olan ve kendini keşfetmeye çabalayan Akkaya'nın bu tutumu daha deneysel bir anlayışı beraberinde getirir. Motosikleti sayesinde zamanının çoğunu İstanbul'un farklı duraklarını fotoğraflayarak geçiren sanatçı 2014 yazında, Maltepe Sahili'ndeki Ramazan Bayramı etkinlikleri için kurulum yapan işçileri odağına alır. Sanatçının fotoğrafa bugünkü bakışını temellendiren unsurlar olan geometri, gölge-ışık karşıtlığı ve mekân-birey ilişkisinin bir prototipini yansıtan *I*, doğrusal mekân algısını her karede yıkıma uğratarak yeni bir gerçeklik oluşturur.

85. Sefa Çakır, *Seven*, 119 x 139cm, Kâğıt üzerine marker kalem, 2018.
BORA Koleksiyonu

Sanatçının *Seven* isimli yapıtında seçtiği malzemeler, el yapımı kâğıt ve marker kalem, organik ve inorganik bileşenleriyle yüzeyde akıp giderken özde çocuk olmanın bir süreç değil tüm yaşamı kapsayan bir oyun (*Homo Ludens*) olduğunu fark ettirir. Bu yolculuk; güç, inanç ve beklenti üçgeninde farklılaşan bir enerjiyi iki

boyut üzerinde bedenlerken canlı varlıklar ile doğa üzerinde olması gerekenin bizim dışımızda olageldiği, içimizdeki çözümler ve tekleşmelerin irdelendiği resimsel bir meselenin konusu haline gelir. Bu mesele özde varoluşaldır.

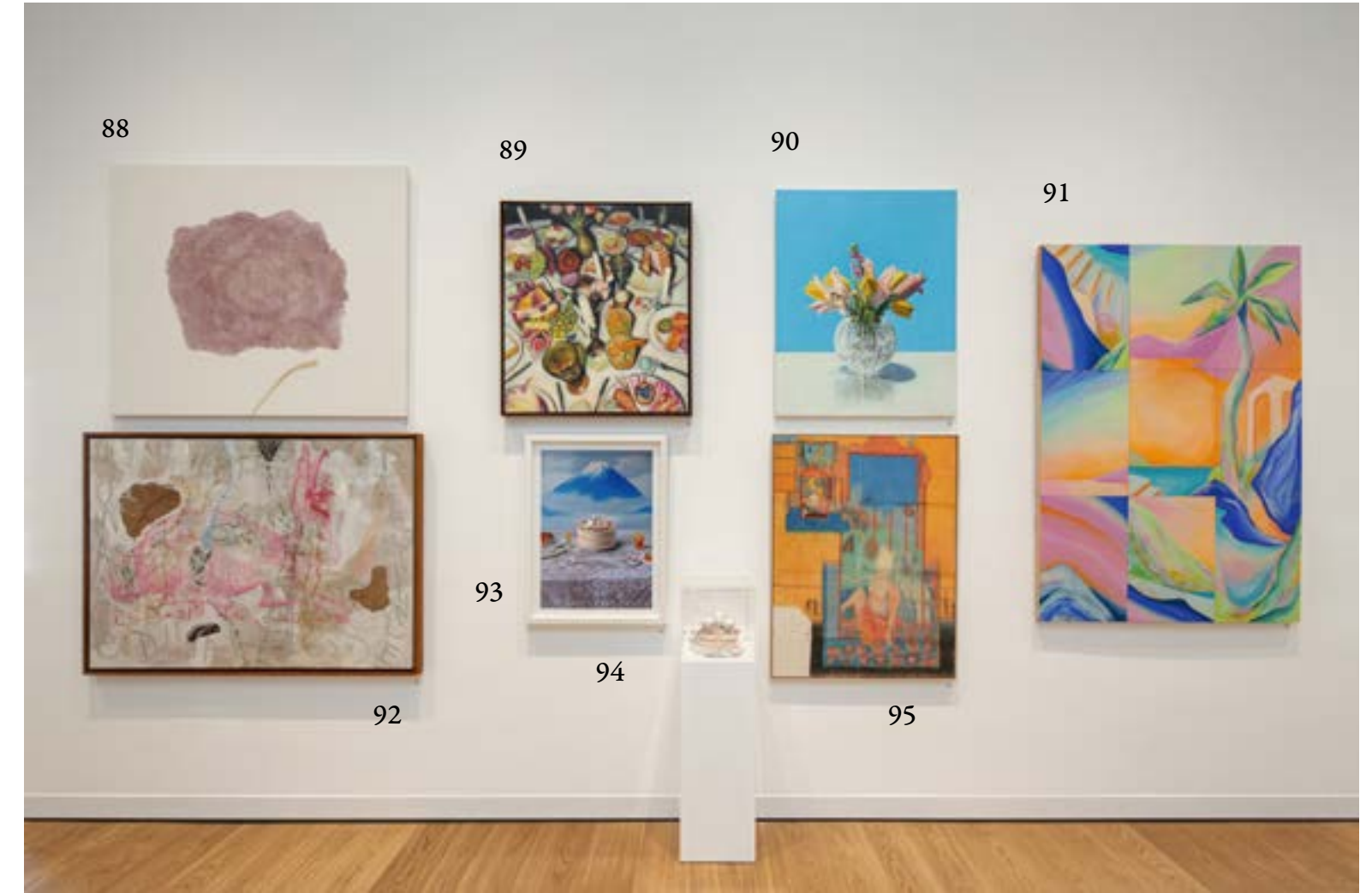
86. Jinoos Misaghi, *İsimsiz*, 175x200 cm, Tuval üzerine akrilik, 2021.
Emin Hitay Koleksiyonu

87. Gözde Aylis Çiçek, *Sırdaslar*, 42x45x10 cm, Seramik, 2023.
Emin Hitay Koleksiyonu

Bir yağmur gölgesi kadar ömrümün baharını unutturken tazelenmiş yalnızlıklarımın bir anlamı olmalı. Tam da burada başlıyor benim hikayem...öyle bir an oluyor ki güneş bana gölgeyle beni hatırlatıyor. Tek sırdaşım ben ve gölgem oluyor.

YENİ TOPRAKLAR SERGİSİ: ESERLER

88. Murat Yıldız, *Çiçek ve Kök I*, 110x130 cm, Tuval üzerine nar çiçeği ve yaprağı, 2023.
Selman Bilal Koleksiyonu

89. Hilmi Can Özdemir, *MY HANDMADE DRAMA II, PARADOXIA* serisinden, 85x100 cm, Tuval üzerine yağlı boya, 2023.
Ari Meşulam Koleksiyonu

90. Fatih Kahya, *İsimsiz*, 100x80 cm, Jüt bez üzerine yağlı boya, 2022.
Öner Kocabeyoğlu Koleksiyonu

Kahya'nın yapıtı çarpıcı ışık kırılmalarıyla izleyiciyi karşılar. Şeffaf cam olabildiğince manipülatiftir, ışık kırılmaları ve yansımalar yuvarlak bir vazunun içine toplanır. Sarı laleler, lilyumlar aynı küre içindedir. Vazonun yuvarlak olması, zemine düşen gölgelerin ve yansımaların yatay halde dairesel formlar çizmesine neden olur. Sanatçı, hayatın kendi döngüsü, başlangıcın ve bitişin aynı yuvarlak döngünün içinde tamamlandığını ve sonunda başlangıç ile bitişin birbirine mutlak eşitlendiğini söyler.

91. Gamze Yalçın, *Moving Place*, 114x165 cm, 9 parça ahşap panel üzerine akrilik, 2021.
Ari Meşulam Koleksiyonu

Yalçın'ın 2021 yılında Barcelonada düzenlenen B-Mural Misafir Sanatçı Programı kapsamında ürettiği *Moving Places*, birbirini tamamlayan ve bir araya geldiğinde bütünsel bir kompozisyon oluşturan dokuz parçalı ahşap panellerden oluşur. Sanatçı, her panelin yer değiştirmesiyle farklı kompozisyonlar ortaya çıkararak izleyicinin algısıyla oynar ve onlara sürekli değişen, dinamik hikâyeler sunar. Her bir düzenlemede, görsel

öğelerin yeni ilişkileri ve anlamları ortaya çıkarken, izleyici de yapıtın içinde aktif bir katılımcıya dönüşür. Yalçın, bu yapıtında, yer değiştirme, mekânsal algı ve belirsizlik gibi temalar üzerine odaklanarak, mekânın ve anlatının birbiriyle nasıl derinden bir ilişkiye girdiğini sorgular.

92. David Doğan Levi, *Deep Dive Into Memories*, 100x150 cm, Tuval üzerine yağlı boya, 2021.
Ege Bağlıkaya Koleksiyonu

93. Merve Markoç, *Not My Birthday I*, 58x79 cm, Arşivsel pigment baskı, Edisyon 1/5+1 AP, 2023.
Ari Meşulam Koleksiyonu

94. Irmak Dönmez, *Oedipus's Birthday Cake*, 17x21x13 cm, Porselen, 2021.
Emin Hitay Koleksiyonu

Dönmez, bedeni saf bir gözle, fenomenolojik sorgulamaların eşliğinde görsel olarak yeniden kurgular. Sanatçı özellikle kadın bedenine atfedilen kutsallık, doğurma, kapsama, saklama ve besleme gibi başlıklara öncelik tanır. Sanatçının birçok çalışmasındaki ana obje olarak beliren meme imgesi, hem sütle ilişkilendirilmesiyle bir temel besin kaynağı hem de haz nesnesi olarak sunulur. Böylelikle kadın bedeninin -Heidegger'in *Das Gestell* isimli metnine referansla-erojen bir parçası paketlenmiş, çerçevelemiş, satılan bir "ürün" haline getirilmiş biçimde karşımıza çıkar. Dönmez, erişkin yaşamını farklı temsillerle baştan sona kat eden bir imge olarak memenin, özneliğinden bağımsız bir cinsel obje sıfatıyla meta fetişizmine eklenmesini inceler.

95. Gülbin Ünlü, *Witch better have my money*, 106x80 cm, Tuval üzerine yağlı boya, 2023.
Burak Memiş Koleksiyonu

Beni çevreleyen ve içinde bulunduğum şeyden somut bir şey çıkarmak, onu nasıl içime aldığımı ve ona nasıl tanık olduğumu, başka bir deyişle bu soyut yapıyı ve duyguyu somut bir şeye dönüştürmekle ilgili. Üretimle değil, aşkınlık özlemimin peşinden gitmekle, sanatla yeni bir gerçeklik yaratmakla ilgileniyorum.

96. Erman Gürcüm, *Head*, 20×30 cm, Tuval üzerine yağlı boya, 2018. BORA Koleksiyonu

Gürcüm'ün 2018 yılında resmettiği yapıtı, merak duyduğu 17. yüzyıl Hollanda sanatının önemli bir konusu olan Vanitas düşünce biçimine ithafen ürettiği ilk işidir ve bu konu üzerindeki diğer işlerinin çıkış noktasıdır. Serbest fırça darbeleriyle lekesele olan ve merak duygusundan hızlıca yapılmış bu resim, sanatçıdan samimi izler barındırır. Vanitas konusunun temelini oluşturan *Memento Mori* kavramı, tuvalin tam merkezinde olan kafatası ile izleyiciye sunulur. Yapıda izleyicinin bağını ortak korkular güçlendirir ve temsil edilen her nesne kendinin ötesinde bir anlam ifade eder.

97. Alice Guittard, *Still Life in Pompeii, les oiseaux*, 25×36×2 cm, taş kakma, 2023. Ayşe Umur Koleksiyonu

Guittard, *Still Life in Pompeii, les oiseaux* isimli yapıtında Les Oiseaux'nun da aralarında bulunduğu Roma fresklerinin ikonografisini çağrıştıran çeşitli taş kakma elemanlarından oluşan bir yerleştirme hayal eder ve meşhur Pompeii felaketinden bir dakika önce askıya

alınmış bir anda ne olabileceğini kendine sorar. Sanatçı yapıtında kullandığı nesnelere; dünyevi yaşamı, zevklerini ve aşırılıklarını, zamanın geçişini, maddenin kırılganlığını veya kaçınılmaz yıkımını, yaşamın kısılgını, ölümü çağrıştıracak şekilde seçer.

98. Etem Şahin, *Suite for Ayşe Umur*, 10,5×14,8 cm, Desen defterden seçilmiş 40 adet yaprak, 2023. Ayşe Umur Koleksiyonu

Şahin'in *Suite for Ayşe Umur* isimli yapıtı, sanatçının günlük rutin çalışmasını bitirdiğinde, başka bir defterde bir uç çalışmanın içine girerek çizdiklerinden oluşur. Bu uç, alkol sanatçının vücuduna zerk etmeye başladığı anla birlikte belirir. Defter bu anlarda baş gösteren alevlenmeler boyunca tutulur ve sanatçının bazı tutuk yanlarını gevşetir. Defterin bir diğer adı ise *Sarboş* ve bu yüzden uçarı ve dinamiktir.

99. Hacer Kiroğlu & Egemen Tuncer, *Balkon.rar*, 2021, 210×20×80 cm ölçülerinde özel yapım ahşap masa ve sandalyeler. Emin Hitay Koleksiyonu

Kiroğlu ve Tuncer'in *Balkon.rar* isimli yapıtı günümüz Türkiye'sinde yeni yapılan apartmanlarda mimari bir öge olarak sıklıkla tercih edilen Fransız balkonlar için mobilya önerisinde bulunur. Alışlagelmiş balkon boyutlarından ve işlevinden uzaklaşmış bu yeni balkon tercihi üzerinden, mahremiyet ve kamusalığın yeniden kurgulandığı bir yaşam modeline işaret edilir. Birebir ölçekli katlanır ahşap masa ve iki sandalyenin kesilerek daraltmasından oluşan yerleştirmeye giyotinle kesilmiş Adolf Loos'un *Ornament and Crime* isimli kitabı eşlik eder. Hayatın her alanındaki süslemeciliğe karşı bir eleştiri sunan kitabın yerleştirmedeki varlığı, mağazalarda ve kataloglarda gördüğümüz mobilyalara eşlik eden dekoratif unsurlara atıfta bulunur.

100. Eda Çalışkan, *Bumaltı*, 51×15×18 cm, Alçı, Ahşap, 2018. Öner Kocabeyoğlu Koleksiyonu

101. Yağız Özgen, Resim asılacak herhangi bir duvarın boyanması için yönergeler, 2024. Burak Memiş Koleksiyonu

YENİ TOPRAKLAR SERGİSİ: ESERLER

103. Damla Yılmaz, *Hatırlatıcılar*, 35 cm×40 cm, 4 parça, C Print, 2009. Agah Uğur Koleksiyonu

104. Hera Büyüktaşçıyan, *Kayıp Cennetten Mektuplar*, 60×100×90 cm, Masa, hareket eden harfler, 2015. Ayşe Umur Koleksiyonu

105. Buğra Erol, *Yesterday*, 518 slayt, 60×210×9 cm, Işıklı kutu dia kolajı, 2023. PARİBU Koleksiyonu
Her bir dia kolajının bir kelimeyi temsil ettiği düşünüldüğünde, düzen ve sınır içinde olmalarıyla yazı doalu sayfalara benzetilebilir. Sanatçının *Yesterday* isimli yapıtı çoğunlukla insanların anılarından, *Tomorrow* isimli yapıtı ise müze fotoğraflarından oluşur. Ancak, her biri başı ve sonu belli belirsiz hikâyeler anlatır.

102. Vildan Hoşbak, "*Bir yerden hatırlıyorum*" *Dedemin Banyosu*, 25×30×30 cm, Karışık teknik, 2019. Ayşe Umur Koleksiyonu

Hoşbak'a göre hafızamız hatırlama ve unutma diyalektikliğine açıktır, zihnimizde takılı kalmış görüntüleri sinamaya istemli ve onunla nefes almayı sürdüren bir yapıya sahiptir. Gündelik yaşamda karşılaştığımız mekânlar ve eşyalar birer animasama figürü olmakla birlikte, kimliğin okunabildiği cansız şeyler olarak kendilerine değer atfederler. Belki bir sandalye, pencereden süzülen ışık ya da herhangi bir mekân bizi hatırlatma kavramlarına yönelir. Hoşbak, kişisel belleğinden yola çıkarak ürettiği yapıtta birçok kişinin ortak hikâyesi olabilecek bu dondurulmuş anları izleyiciye, istenilen açılardan ve mesafeden hatırlama kavramını destekleyecek şekilde sunar. Böylelikle izleyiciyi onlara yeniden bakmaya ve onlarla yeni bir diyalog kurmaya davet eder.

106. Gizem Çeşmeci, *İsimsiz*, 47×33×148 cm, Karışık teknik, 2020. OADA Koleksiyonu

Çeşmeci'nin *Hiç-yer-yok* isimli serisi içinde yer alan yapıtı kenti oluşturan ara ve anonim mekânları ifade eder. Eski ve yeninin aynı hızla tüketildiği kentlerde, kentin yaşam hızı bir televizyon izleyicisinin tüketim hızına kalibre edilmiş bir nitelik taşır. Yapıtta, hızla tüketilen ve yeni yaşam alanları açmak için fiziksel olarak talan edilerek neredeyse işgale uğrayan kentlerin, buldukları coğrafyaya eğreti kalan yapıların sergilediği "son bir kaya parçası kalmayana dek inşa etme" hali ortaya konur. Kentlerin sergilediği "doğasızlaşma" ve derme çatmalık, yamahlık ve yıpranmışlık ile ortaya çıkan "estetiksizleşme" imgenin.

107. Fernao Cruz, *Hypothesis (Flying Tombstones)*, 36×53×3 cm, Paper maché, guaj, 2019. Ayşe Umur Koleksiyonu
Hypothesis (Flying Tombstones), birkaç asılı kâğıt hamuru heykelinden oluşan bir seriye aittir. Sanatçı, burada rüyanın düşsel ve lirik boyutuyla ilgilenir. "YA YARIN HİÇ BAŞLAMAZSA" cümlesi heykelin üzerinde yazılıdır. Yapıt; uçan, havada süzülen mezar taşı, bir düşünce balonu gibidir.

108. Furkan Akhan, *Kesik Yakalar*, Her biri 18×24 cm, Tuval üzerine yağlı boya, 2016. Defne Tulga Koleksiyonu
 Akhan'ın 2016'da gerçekleşen *Hiçbir yerden* isimli solo sergisi için ürettiği *Yakalar* serisi, sanatçının kamusal alanlarda ve metropollerde varlığını gösteren beyaz yakalıların tek tiplşmesi ve görüntü olan tek şeyin kalabalıklar olmasına dair göndermelerini içerir. Dokuz adet üretilmiş olan yakalar serisinde Akhan, üç adet yaka resmini ortadan keserek "iki yakanın bir olma" halini ironik bir şekilde tersine çevirir. *Kesik Yakalar*, izleyicilere kamusal alanlarda ve metropollerde kendi kimliklerinin biricikliğini korumaları için bir davet niteliği taşır.

109. Yiğit Koç, *A generous attachment to feel freed enough*, 53×72,5×6 cm, Öğrenci üniforması için kadife yaka, el işi altın işleme ve ahşap panel üzerine galvanizli metal halkalardan yapılmış dördü bir arada Fars ve çiçek tarzı zincir zırh, 2016. Agah Uğur Koleksiyonu
 Koça göre geçmişte insanların girdikleri savaşlardan sağ salım çıkmak için geliştirdikleri yöntemlerin benzerlerini, endüstriyel dünya insanının günlük pratiklerinde maruz kaldığı anksiyeteleri bertaraf etmek için kullanıyor olması fikri, temel kaygıların nasıl eksen değiştirdiğini de gösterir. İki farklı çağda yapılan bu üretimlerin tek bir ortak noktası vardır: Hayatta kalmak.

Geçmiş zamanlardan günümüze eşdeğer chemmiyete sahip güncel meseleler için modern insanın, denenmiş ve güvenilir yöntemleri geçmişten ödünç alması bu Koç'un çalışmanın bağlamını oluşturur.

110. Betül Aksu, *Unnamed rectangles*, 30×42 cm, 300GSM asıtsız kâğıt üzerine monotip mürekkep, 2022. Çağıl Akçurin Koleksiyonu
 Betül Aksu'nun baskı-resim çalışmaları; özgünlük, tekrar ve hata kavramlarıyla ilgilenir. *Unamed rectangles* isimli monotip serisinde sanatçı, baskı-resim uygulamalarının geniş yelpazesinde benzersiz varsayılan görüntüleri araştırır. Baskı mürekkeğini boş bir metal plaka üzerine sürer, aynı arşivsel kağıda mürekkep artık basılmayana kadar tekrar tekrar baskı yapar. Tekrarlanan bu baskı işleminde sanatçı metal plakayı tutar, kağıdın üzerine rastgele yerleştirir ve hataları düzeltmeden mürekkebi olduğu gibi kağıda aktarır. Raslantıya en açık, çoğaltılmayan baskı tekniklerinden olan mono-baskı aracılığıyla sanatçı, ortaya çıkan görüntünün özgünlüğünü sorgular.

111. Almudena Lobera, *Superficial Reading*, 42,5×42,5×28 cm, Yerleştirme, Kâğıt üzerine çizim ve lazerle kazınmış ahşap çerçeveler, 2013. Ayşe Umur Koleksiyonu
 Lobera, pratiğinde farklı medyumlarla çalışır: Çizimlerden heykellere, yerleştirmelere, resimlere, mekâna özgü projelere, belgelenmiş kurgusal durumlara... Sanatçı, görsel olandan gizli veya uzak bir durumda olanı görmeyi başka yollarını önermeyi, mekânı ve izleyiciyi harekete geçiren unsurlar olarak görmeyi ve algı, temsil ve okumanın yerleşik mantığını değiştirmeyi amaçlar. Sanatçı, çalışmalarında görünmez ve saklı olanlar, elle tutulamayanlar ve bunların maddeleştirilmesi üzerine düşünür.

112. Merve Kılıçer, *Material/Inanna*, El yapımı sanatçı kitabı, 29 x 26,5 cm, 2014-2015. Ayşe Umur Koleksiyonu.
 Kılıçer'in *Material* isimli gravür kitap serisi Mezopotamya tanrıçalarının hikayelerini günümüze taşımaya amaçlayan bir projedir. Sümer tanrıçası İnanna'nın yedi kapıdan geçerek yeraltına iniş hikayesini anlatan bu kitap, tüm varlıkların hayat döngüsünü temsil eder. Yeraltına indikten sonra ölüm cezası verilen İnanna, üç gün sonra dirilir ve yeryüzüne geri döner. Her sayfası kapanan bir kapıyı temsil eden kitabın üretimi süreci de tanrıçanın hikayesinden ilham alır. Asit yedirme ve kuru kazı gibi gravür teknikleri kullanarak, bakır plakaları geri alınmayan yeni izlerle dolduran sanatçı, tanrıçanın karanlığa doğru yolculuğunu betimler. Kitaptaki kapı temsillerinde ve kapak kısmında ise güneş ışığı ile pozlama tekniği olan cyanotype baskı tekniği kullanılır.

113. Şeyma Barut, *Atölye III*, 45×35 cm, Tuval üzerine yağlı boya, 2019. Oğulcan Şafak Koleksiyonu
 Barut, Atölye isimli serisine ait resimlerinde, üretim alanının farklı zamanlarda değişen ve döntüyen yapısına odaklanır. Bu seride yer alan *Atölye III*, karanlık bir odadan, içeriye ışığın vurduğu aydınlık bir koridoru tasvirler. Belirli aralıklarla yerini yenilerinin aldığı, birkaçının bize dönük olduğu resim istifleri; şövalede duran henüz bitmemiş bir resim ya da başka bir zamana ait yeni bitmiş ve kurumaya bırakılmış bir portre gibi imgelerin yer aldığı seri, sanatçının zaman ve mekânla kurduğu ilişkiye dair bir belge niteliği taşır.

114. Berkay Tuncay, *Webcam Kızları Klavyelerine Dokunurken*, 100 adet, Her biri 14,8×21 cm, Forex üstüne pigment baskı, Edisyon 1/3, 2012-2015. Burak Memiş Koleksiyonu
 Tuncay'ın *Webcam Kızları Klavyelerine Dokunurken* isimli çalışması, sanatçının 2012-15 yılları arasında bir araya getirdiği bir dizi ekran görüntüsünden oluşur. Fotoğraf makinesi kullanılmadan çekilen bu görüntülerde, *webcam* kullanıcılarının klavyeye dokunduğu anları yakalayıp donduran sanatçı, klavyeye dokunan parmaklarla, teknolojinin insanın bir uzantısı haline nasıl geldiğini ve en mahrem anlarda bile hayatımıza nasıl kaçınılmaz bir şekilde dahil olduğunu gösterir. Yapıtta, ekran başında geçen zaman ile iletişim araçları ve sanal etkileşimlerin hayatımızdaki yeri vurgulanır. Bu parmaklar, iletişim kurmak için mi oradalar, yoksa fiziksel dünyadan kaçmak için mi? Günümüzde fiziksel dünya ve siber dünya arasında bir farktan bahsedilebilir mi? Bu çalışma,

yaşadığımız çağın dijital izlerini taşıyan ve izleyiciyi kendi sanal dünyalarıyla karşılaştıran görsel bir anlatı görevi görür.

115. Tuğba İpek Baysan, *Çocukluktan Kalan*, 100×100 cm, Kalıpla şekillendirme, 2019. Öner Kocabeyoğlu Koleksiyonu

116. Önder Caymaz, *Sharp Dreams I*, 25×25 cm, Tuval üzerine yağlı boya, 2018. Oğulcan Şafak Koleksiyonu
 Caymaz'a göre bireyin toplumda var olabilmek için gerçekleştirdiği her eylem, kaçınılmaz olanı hızlandırır. Topluluktan kabul görmek ve bir bütünün parçası olabilmek için birey öz kimliğinden feragat eder. Bu durum ister istemez ruhsal bunalımlara ve bireyin tekrar kendisi olabilmek için bir çıkış yolu aramasına neden olur. Bu ortak bilinçlilik durumundan tek çıkış yolu, bireyin yeniden özünü ifade edebilmesi

120. Hale Feriha Hendekçiğil, *Duvarlar*, 39×20×18 cm, Çek camı ve lamine cam, 2018. Ayşe & Ömer Tavşanoğlu

Düzen içerisindeki düzensizlikten doğan bu eser, izleyiciyi içsel bir yolculuğa çıkarmayı hedeflemiştir. Sanatçı eser ile kendi içsel dünyasının kurduğu ilişkiyi ise şu şekilde kaleme almıştır:
"Kapıları aralıyor, ışığın ulaşamadığı yerlere gözlerimi açıyorum. Her kapı yeni bir oda, her oda yeni bir karanlık. Tıhaf bir rüyanın eşliğindeyim, gerçeğin içinde hapsolmuşum. Yıldızları göremediğim bu karanlıkta, gayba karışmış bir şarkıyla nereye ilerliyorum bilmiyorum. Zihnimin karanlık, kırık duvarlı odalarına açılan kapıları aralarken, karanlığımla tanışıyorum. Onu önce kucaklıyorum, sonra selamlıyorum. O şarkı hiç susmuyor. Şikâyet eden ayak tabanlarımı dinliyorum. "Sessiz olun" -diyorum öfkeli.

"Gezmiyorum bu odaları, gizemi olan bir düşe ilerliyorum!"
-Karanlığın derinliğine yumarak gözlerimi, yürüyorum."

121. Metin Alper Kurt, *İsimsiz*, 60,5×89,5 cm, Mermer, 2023. OADA Koleksiyonu

Kurt'un kişisel süreçteki zamansal açılımı işaret eden yapıtı; o zamanın kaydını tutan ve sürecin anlamını odağına alan bir çalışmadır. O zamana ilişkin bir koordinat gibidir. Zamanın örgüsünü biçimi verir. Biçimsel bir hat taşıyan zaman; içsel ve yaşantı dinamiklerindeki örgünün donmuş bir anını odağa alır. Mermerin donmuş bir zaman imgesi oluşturması iç ve dış dünyanın hallerini gösterirken, mermer bir kütleden yontularak oluşturulmuş bu heykel poetik ve kristal bir zamanın öğelerini taşır. Heykel, dalga imgesini anırtırken, dalganın yönüyle, suyun alt ve üst hareketleri üzerine odaklanarak iki hareketin ve tek bir bütünlüğünün vurgusunu yapar.

ve toplumun kendisini kabul etmesi için onlar gibi olmasının gerekmediğini algılamasıdır. Çünkü kimlik, uyumlanmayla ne kadar silikleşirse sınırların ortadan kalktığı özgürlükle de o kadar parlak.

117. Bawer Doğanay, *Mavi Düş*, 21×29 cm, Ahşap üzerine yağlı boya, 2020. Öрге & Şahin Tulga Koleksiyonu
Bedenim belirsiz duygusallığın fantastik dünyasında yaşar. Bu Mardin'li bir flaneur. Hayatımdaki samimi, gündelik anlar konuya dahil. Araştırman izleyen... Gerçek ile kurgu arasında motifler ve renkler, İzlenimciler izlenimciler... Hen primitif hem güncel sanatın tasarım öğeleri. Bireyler: Nihilistler ve Romantikler, Bu kavramların yükü altında kabranların ısrarla bu gündeler, bu gündeler...

118. Emrah Emir, *Seri 3*, 25×25 cm, Tuval üzeri akrilik boya, 2017. Ayşe & Ömer Tavşanoğlu Koleksiyonu
 Emir, 20. yüzyıl itibarıyla Anadolu topraklarında küçük ve büyükbaş sürülerinde hayvan bedenlerine işaretler konmaya başlanmasından, hangi hayvanın ne maksatla ayrıldığı ya da satıldığını belirten sembollerden ilham alarak insanların kişiliğini, karakterini satışa sunduğu bir pazarlama döneminde işaretlenmiş insan bedenlerini resmeder. Yapıtların çıkış noktası Mezopotamya mitolojisidir; sanatçının dünyasında her şey satılıktır, herkes yarı fiyatnadır.

119. Berfin Ataman, *Waiting for The Dark*, *Sympathetic Motion* serisinden, 12×6×6 ft, Kinetik heykel, 2019. Özel Koleksiyon
 Ataman'ın Sempatik Hareket isimli serisi dört yumuşak ve kinetik heykelden oluşur: *Karanlığı Beklemek, Güneşi Aramak, Havaya Susamak ve Yer Açmak*. Seri, insanların hareketli nesnelere tepkilerinin farklı tasarımla niteliklerine, hareketlere ve farklı kültürden, toplumdan ve geçmişten gelen ön yargılara bağlı olarak nasıl değiştiğini keşfetmeyi amaçlar. Tasarım seçimleri, ziyaretçilere insanların hareketli nesnelere antropomorfize etme arzusundan faydalanarak, insan olmayan ve tanımlanamayan bir şeyle etkileşime girme fırsatı sağlar. Sempatik hareket aynı zamanda teknolojinin hayata geçirdiği bu varlıklarla olan etkileşimlerin doğası ve bu tür etkileşimlerin gerçek dünyada insanların insan olmayan varlıklarla ilişkilerini etkileyip etkilemeyeceği hakkında soruları da gündeme getirir.

122

123

124

127

127

126

128

129

130

122. Leyla Borovalı, Cysus, 12x12x3 cm, Torna ve elle şekillendirilmiş yüksek pişirilmiş seramik, 2023. Özel Koleksiyon

Borova'nın ilhamını Eg'den, su'dan ve bir Lyon şehri olan Erythraiden alan *Cysus* isimli yapıtı, zamanında bu coğrafyada saklama ve ticaret için kullanılan amforalara bir göndermedir. Kulplarındaki doku, detaylarını Çeşme'deki üç ayrı kıydan toplanmış sedef deniz kabuğundan alır. İçerisinde şekillendiğimiz coğrafyanın birer parmak izi niteliğindeki bu izler, parçada ölümsüzlüğe kavuşur.

123. Aysima Melike Kuş, Two Pairs of Spheres, 140x90 cm, Tuval üzerine karışık teknik, nakış işleme, el örgü ipi ve akrilik, 2023. Banu & Hakan Çarmıklı Koleksiyonu

Kuş, *Dead Eyes* serisinde, toplumsal duyarsızlığı distopik bir bakışla ele alır. Bu seriyeye ait olan *Two Pairs of Spheres* adlı yapıtında, iki küre sonsuz bir derinlikle birbirine bağlıdır; zihinler arasındaki görünmez bağlar ipliklerle örülmüştür. İpliklerin ardında, denizlerin derinliklerini

bile aşan sırlar ve hikâyeler saklıdır. Kuş, "At gözlüğü ile bakmak" eleştirisiyle maskeli portreler sunarak toplumsal körlüğü aşmanın ve gerçeği görmenin önemini vurgular. Maskeli portreler, bakmak ve görmek arasındaki derin farkı ortaya çıkarırken bizleri toplumsal bir yüzleşmeye ve dönüşüme davet eder.

124. Saba Akyıldız, Fetus, 100x70 cm, Karışık medya, 2016. Agah Uğur Koleksiyonu

Akyıldız'ın *Fetus* isimli yapıtı sanatta yaşamın başlangıcını, kırılabilirliği ve potansiyeli simgeler. Paslanmaz çelik ve bakır çivilerle oluşturulan bu yapıt, güç ve hassasiyet arasındaki dengiyi yansıtır. Yuvarlak hatlar, sıcak tonlar ve bükülmüş duruşuyla, korunmuş bir sağlığı ve bilinmeyen geleceği temsil eder. Çivilerin oluşturduğu dairesel form, fetüsün korunduğu rahmi temsil ederken, metalik yüzeyler yaşamın zorluklarını ve karmaşıklığını hatırlatır. Rahmin koza ya da evren gibi gösterilmesi, fetüsün güvenli alanını ve yaratılışın gizemini vurgular. Bu anlatım, yaşamın başlangıcındaki masumiyeti ve varoluşun derin sırrını ifade eder. Sanatçı

Fetus ile izleyiciyi, varoluşun kökenleri ve yaşamın hem dayanıklı hem de kırılabilir doğası üzerine düşünmeye davet eder.

125. Eda Gecikmez, Obje-i Mablukat, 30x44 cm, Tuval üzerine yağlı boya, 2019. BORA Koleksiyonu

Obje-i Mablukat serisi, Gecikmez'in bedeni parçalayarak geliştirdiği kompozisyonların en yalın halidir. Sanatçının diğer çalışmalarında kıyafetlerle olan bütünleşmesi burada yüzüklerle izleyicinin karşısına çıkar. Sanatçının resimde insan dışı bir bedenin de nesneleşmesi söz konusudur. Kesik parmak, canlılığını yitirmiş hayvan bedeni ile bir araya gelerek varılan noktanın ortaklaşmasını gösterir. Kaynaklarından koparılmış hayatın taş kesmesi tıpkı bir arkeolojik buluntu gibi görselleşir.

126. Lara Ögel, şafak, 50x35 cm, Keten cilt bezi üzeri yıldız baskı ve çerçeve, 2018. Ayşe Umur Koleksiyonu

Ögel'in *şafak* isimli yapıtı, Galata Rum Okulu Açık Okul Kütüphanesinde sergilenen bir dizi kitap kapağından biridir. Serinin yüzeylerinde kullanılan sembol ve imgeler serginin gerçekleştiği kütüphaneden, yeni cümleler kurabilmek için farklı kümelenmeler oluşturarak adeta raflardan taşmıştır. Eski Yunanca metinler Sappho'nun fragmanlarından alınmış kelime ve cümlelerdir. Kitap kapaklarının yüzeyindeki dağınık ipuçları, Sappho'nun tam olarak okunamayan, yarım kalmış veya Anne Carson'ın sözleriyle "nefes alan" şiirlerinin kalıntılarına işaret eder. İzleyici, bu gizemli kitapların içeriğini çözmeye çalışarak her bir kapağın yüzeyinde yolculuğa çıkar.

127. Sinem Demirci, İsimsiz, 50x50 cm, Tuval üzerine yağlı boya, 2023. Öner Kocabeyoğlu Koleksiyonu

128. Merve Denizci, Mexico, 35x35 cm, Tuval üzerine yağlı boya, 2019. Selim Bilen Koleksiyonu

Denizci'nin *Mexico* isimli yapıtı, 1960-90 yılları arasında Türkiye'de hemen hemen her orta sınıf ailenin evinde bulunan kahve fincanı markasından alır. Maliyeti düşük bir nesne olmasına rağmen bu fincanlar, dönemin salonlarındaki kapalı vitrinlerde, Mexico'daki gibi sergilenir. Ortak hafızamızda yer alan sarı opal fincan, yalnızca misafirlere kapısını açan o "müze" salonları hatırlatan en güçlü imgelerden biridir. Mexico, ucuz malzemesi ve güçlü imgesiyle dönemin sosyo-ekonomik ve kültürel yapısı hakkında bir şeyler söyler.

129. Fatma Çakmak, Fotoğraftaki Kadın İzleri, 11x16 cm, Fotoğraf üstüne fırça, mürekkep ve tinerle müdahale, 2018. Ayşe Umur Koleksiyonu

130. Fatma Çakmak, Fotoğraftaki Kadın İzleri, 10x14 cm, Fotoğraf üstüne fırça, mürekkep ve tinerle müdahale, 2018. Ayşe Umur Koleksiyonu

131

131. Berka Beste Kopuz, Hiç Bilmediğim Yerler No_15, 62x32.5x7 cm, Beton, 2023. OADA Koleksiyonu
Kopuz, Hiç Bilmediğim Yerler isimli serisinde; geçmiş, şimdi ve gelecek arasında yolculuk etmeye çalışır ve geçmişin izlerinden referans ile geleceğin ihtimalleri üzerine düşünür. Sanatçı, çocukluğunun geçtiği ve halen yaşadığı bölgeye dair yapmış olduğu sözlü tarih ve arşiv çalışmaları sonucunda, günümüzde yer almayan yapıların detaylı betimlemelerini yeniden yorumlayarak ürettiği Hiç Bilmediğim Yerler No:15'de kendi muğlak mekânlarını oluşturarak hafızasına katmaya çalışır ve özel bir arşiv oluşturur.

132

132. Dorian Sari, İsimsiz, Mekâna özgü yer heykelinin yeni yorumu, Grafit çizim, 2021. Selman Bilal Koleksiyonu

Sari, serginin küratörü Necmi Sönmez'in önerisiyle yeniden yorumladığı yer heykeli içinde çocukluğunu ve gençliğini geçirdiği İzmir'de yaşadıklarını sembollere dayalı olarak ele alan hikâyeler anlatır. Sanatçı bugünü sorgularken geçmişten, yaşadıklarının onda kalan tortularından yola çıkarıyor. Konu, teknik ve bunu ele alış biçimi rasyonel olanın dışındaki alanlara taşar. Yapıtaki sandal ve kürekle sanatçının yolculuklarının başladığı noktaları imgesel olarak betimlerken ayrıldığı sırada arkasına bakmamaya çalıştığı bu şehrin onu nasıl takip ettiğini de ortaya çıkarır.

133. Eylül Ceren Ersöz, *Gerda Christian*, 24×18 cm, Tuval üzerine yağlı boya, 2014. Selim Bilen Koleksiyonu

Ersöz'ün *Gerda Christian* isimli yapıtı, sanatçının *Biz Tekrar Buluşacağız* serisinin bir parçasıdır. Seri, adını Kubrick'in *Dr. Strangelove* filminin kapanış sekansında çalan şarkıdan alır. Sinema dünyasından ilham alan bu seri, militarizm algısını savaşın yüceltilmesinden uzak, toplumsal belleğin derinliklerinde sorgular. Söylemi, geleneksel politik göndermelerden uzak durarak, sembollerle zenginleştirilmiş bir anlatım gücüyle şekillenir. Militarizm temasının işlendiği resim, kimlik siyaseti bağlamında derinleşen cinsiyetçi okumalar için güçlü bir zemin hazırlar. Bu eser, sanatın diliyle militarizmin karanlık yüzünü açığa çıkarırken, toplumsal hafızaya dokunan güçlü bir eleştirel bakış sunar.

134. Şeyda Özdamar, *İsimsiz*, 8×10 cm, Bulunulmuş fotoğraf üzerine akrilik, 2021. Defne Tulga Koleksiyonu

Özdamar, çalışmalarında farklı dönemlere ait analog fotoğraflarla yarattığı hikâye ve imajlarla geçmişini yeniden kurgular. Bu kurguyu yaparken fotoğraflardan aldığı kesitleri sulu boya, lavi, fotoğraf, kolaj, dikiş gibi farklı tekniklerle birleştirerek hafızaya yeni bir anlam atfeder. Analog fotoğrafın ortak bilinç için tarihsel bir belge olmasının yanı sıra nostaljik ve kişisel bir anı olduğuna inanan Özdamar, izleyiciye kişisel anılardan oluşturulmuş toplumsal bir arşivi sunar.

135. Valinia Svoronou, *Salvaged Notes IV*, 34×28×8 cm, Sırlı seramik, 2021. Ayşe Umur Koleksiyonu

Svoronou'nun *Kurtarılmış Notlar* isimli yapıtı, Atina'daki CAN Galerisi'nde düzenlenen bir grup sergisi için yapılmış seramik serisine aittir. Yapıtlar, bazıları sade, bazıları ise garip bir sırta kaplı notlara ve eskizlere benzer. Görünüşte kâğıt parçaları gibi beliren ancak zamanda donmuş olan notların içeriği, halihazırda var olan şirlerden, farklı zaman dilimlerinde diğer kadın sanatçıları ve yazarları öven kişisel notlara ve eskizlere kadar uzanır.

136. Özge Kul, *Absence* serisi, 41×64 cm, Kâğıt üzerine kurşun kalem, 2020. Pınar & Melih Gümüşturun Koleksiyonu

137. Gamze Taşdan, *Gamze 1992*, 30×24 cm, Kâğıt Üzerine Akrilik, 2022. Dr. Şükrü Bozluolcay Koleksiyonu
Kolektif hafızamızda yer etmiş başlıca imgelerden biri ilkokula kaydolmadan önce çektiğimiz vesikalık resimlerdir. Sanatçı için başlamanın verdiği heyecan ve korkunun yanında fotoğraf stüdyosunda daha önce hiç giymediğiniz "mavi bir elbise" ile kameraya bakmak korkutucudur. Ancak şimdiki bakış açısıyla Taşdan, mavi önlüklerin, kişileri tek tipleştirmekten öte cumhuriyetin getirdiği fırsat eşitliğinin simgesi olduğunu savunur. Mavi önlüklü, beyaz dantel yakalı, her iki yandan örgülü saçlarını resmettiği otoportresiyle Taşdan, bir neslin eğitim geçmişini, cumhuriyet ideolojisini, geçmişe duyulan özlemi, devam ettirememiş hayalleri temsil eder.

138. Sedef Nur Merve Özbek, *Acı*, 247×117 cm, Kumaş üzerine iğne ip, 2022. Öner Kocabeyoğlu Koleksiyonu
Özbek'in yerleştirmesinde kullandığı iğne, nesnel olarak can acıtıcı, battığında delerek saplanan, kanatıcı bir forma sahiptir. Her bir iğne, şiddet gören ve şiddet görenek hayatını kaybeden tüm kadınları temsil ederken, kırmızı ip ile kan vurgulanır, dolayısıyla yapıtı, kadın kimliği ile özdeşleştirilmiştir. Yukarıda seyrekleşip aşağı doğru indikçe yoğunlaşan bu forma genel olarak bakıldığında, kanın akış hissi fark edilir. Beyaz kumaş ile kefeneye gönderme yapılır.

139. Gamze Boz Sülişoğlu, *Fallus* dizisi, 16×30×30 cm, Yüksek pişirim kil ve sırlar, 2016. & Fallus dizisi, 22×30×30 cm, Yüksek pişirim kil ve sırlar, 2016. Öner Kocabeyoğlu Koleksiyonu
Sülişoğlu, *Fallus* isimli serisinde bilinçdışı rüyaların hibrit sembolleştirmelerinden yola çıkarak insan ve hayvan uzuvlarını tek biçimde bir araya getirir ve uyumsuzluktan doğan bir tuhaflık yaratır. Biçimlerdeki

erojen boşluk, fallus kavramının varlık ve yokluk diyalektiği ile ilişkilendirilir. Çalışmalardaki cinslerin ya da türlerin kimi biçimsel özelliklerinin melezlenmesine rağmen cinsiyeti belirleyen hiçbir unsur eserlerde bulunmaz. Fakat sanatçının çağrışım yoluyla o unsurlara göndermelerde bulunduğu söylenebilir. Bacakların konumu, erojen bölgedeki boşluğu izleyici için rahatsız edecek anlamlarla doldurur. Böylece izleyici, zihninde orada olmayanın yerine yerleştirilen her anlamdan kaçmak ister. Geriye, ilkel düşümlere doğru böyle bir aşma bu imajları bir anda pornografikleştirebilir ve çalışmaların varlık sebebi böylece ortaya çıkar.

140. Melis Buyruk, *Higher*, 30×30×24 cm, Seramik, 2015. Tansa Mermerci Ekşioğlu Koleksiyonu
Buyruk'un yapıtı *Higher*'da objenin fonksiyonu minik porselen dikenlerle manipüle edilir. Seramik ve porselen malzeme bir arada kullanılarak üretilen ve hepimize çok tanıdık gelen bir çift kadın ayakkabısı formundan yola çıkılarak ele alınan *Higher*'da yüksek topuklu ayakkabının tabanı; ince, delici ama aynı zamanda kırılğan porselen dikenlerle sarılıdır. Bu yapıtı, sanatçının kusursuzluk kavramını özellikle kadın bedeniyle ilgili toplumsal dayatmalar üzerinden ele alıp malzemenin kırılğanlığıyla anlam yüklemek istediği *Higher ve Stronger* isimli ikili serinin bir parçasıdır.

141. Erdem Taşdelen, *Soybilim*, Raf üzerinde dizili, yıllar içinde artan kitap koleksiyonu, 2010- devam ediyor. Agah Uğur Koleksiyonu
Taşdelen'in yapıtı, kronolojik olmayan bir sırayla rafa dizilmiş kitaplardan oluşan mizahi bir seçere sunar ve sanatçının tamamen öznal olarak yaptığı bir seçki aracılığıyla arzu ve melankolinin edebi tarihinin izini sürer. Proje yıllar içinde devam eder ve her gösterildiği sergide bu yığına yeni bir kitap eklenir. Bir bütün olarak bakıldığında bu kitaplar, arzu biçimlerinin öğrenilmesinde edebiyatın oynadığı role ve bu sürecin her zaman seçme ve biriktirme aracılığıyla geliştiğine işaret eder.

142. Ekin Kano, *Oyunun Derinliği*, 45×185 cm, Kâğıt üzerine linolyum baskı, 2023. OADA Koleksiyonu
Kano'nun, Hara İstanbul'da gerçekleştirilen *Bir Yer Var* adlı grup sergisi için ürettiği *Oyunun Derinliği* isimli seri; sosyal, kültürel ve politik atıflarından arındırılmış haliyle, bir organizma olarak insanın güvenli alan arayışıyla ilgilidir. Sanatçının oyuklar, mağaralar ve yüzeye çıkan antik kalıntıları çalıştığı bu seride, imajın oyuklar açılarak oluşturulduğu bir teknik olan linolyum baskıyı kullanılır. Serinin 13 numaralı parçasında sanatçı, güvenlik kavramı karşılığıyla ikame olduğundan monokrom bir palet seçerek ve dolayısıyla pozitif/ negatif, boş/dolu alanlar yaratarak ikiliklere biçimsel bir vurgu yapar.

143. Gökhan Baltacı, *İsimsiz*, Her biri 100×70 cm, Kâğıt Üzerine Pastel, 2019. Öner Kocabeyoğlu Koleksiyonu

144. Merve Tuna, *Altın (2AK)*, 44×19×17 cm, Bronz kaplama, siyah boya kaplı bronz, 2021. Öner Kocabeyoğlu Koleksiyonu

145. Berfin Ataman, *CLUSTERS*, 6-9 ft., Kinetik heykel, 2021. Özel koleksiyon
Clusters, konularını coğrafi olarak belirleyen, her üç saatte bir hava kirliliği verilerini toplayan ve hızlarını hava kirliliği seviyelerine göre ayarlayan bir dizi heykelden oluşuyor. Parçalar, mimarinin bizim için yarattığı bariyeri veya korunağı yıkıyor ve dışarıyı içeriye taşıyarak iklim değişikliğinin etkilerine fiziksel bir form kazandırarak hissedilebilir, dokunulabilir hale getiriyor.

146. Özge Topçu, *Presence*, 150×150 cm, MDF stand üzerine plastik buluntu malzemeler, 2015-2016. OADA Koleksiyonu
Topçunun *Presence II* isimli yapıtı nesne fetişizmi hakkında içgörü oluşturmayı amaçlar. Bu yerleştirme, gündelik nesnelere oluşan bir mimari model olarak düzenlenmiştir. Model, genellikle yıldız mimarlarla ilişkilendirilen gösterişli kentsel planlama ve abartılı projelerin temsili bir örneği olarak hizmet eder. Çocuklar için bir oyun alanı yaratarak bu bağlamda "inşaat" kavramını keşfetmeyi amaçlar. Sonuç olarak, kapitalist yapılaşmanın yoğun rekabetçi ve tamamen yetişkinlere özgü bir oyun olduğunu gözler önüne serer.

KÜLTÜREL FİLANTROPİ

TARİHSEL DERİNLİKLER VE GÜNCEL YANSIMALAR

Yazı: Alev Çağlı

Yazı: Alev Çağlı

Yazı: Alev Çağlı

Yazı: Alev Çağlı

Yazı: Alev Çağlı

Sanat alanında yapılan maddi ve manevi destekler, yani kültürel filantropi, tarih boyunca sanatın gelişimi, yayılması, korunması ve erişilebilirliği üzerinde derin etkiler yaratmıştır. Bu destekler, sanatı yalnızca bireysel bir ifade aracı olmaktan çıkarıp, toplumun kültürel kimliğini şekillendiren bir güç haline getirmiştir. Rönesans'tan günümüze kadar sanatın finansmanı, sanat koleksiyonlarının halka açılması ve kültürel mirasın korunması gibi pratikler, sanatta hem estetik hem de sosyal anlamda etkiler yaratmıştır.

Kültürel yardımseverlik yani sanatın desteklenmesi denildiğinde genellikle ilk akla gelen Rönesans dönemi hamilik olgusu olur. Rönesans döneminde, bilimin ve sanatın koruyucusu olan hamiler arasında ise yine ilk akla gelen olarak Medici Ailesi öne çıkar. Floransa'nın zengin bankacı ailesi Mediciler, Michelangelo, Leonardo da Vinci ve Botticelli gibi sanatçıları destekleyerek, sanatın altın çağına taşınmasına öncülük etmiştir. Bu destekler, yalnızca sanatçıların yaratıcı süreçlerini finanse etmekle kalmamış, aynı zamanda sanat eserlerinin üretiminde de güçlü bir etki yaratmıştır. Ancak bu desteklerin altında yatan motivasyonlar her zaman yalnızca sanatı yüceltmekle sınırlı değildir. Medici Ailesi, sahip olduğu ekonomik gücü, siyasi nüfuzlarını artırmak için de kullanmıştır. Sanatın bu şekilde araçsallaştırılması, filantropizmin salt insan sevgisine dayalı bir eylem olmaktan çıkarak, güç ve prestij kazanma aracı haline dönüşebileceğini göstermektedir.¹ Sanatın araçsallaştırılması, bu bağlamda iktidarın kendisini yeniden üretmesi ve meşrulaştırması sürecinde önemli bir rol oynamıştır.

Filantropizm, insan sevgisi ve yardımseverlik olarak tanımlanır. Bu kavram, bireylerin ve toplumların yaşam kalitesini artırmak amacıyla maddi ve manevi yardımda bulunmayı içerir. Filantropizmin kökeni, Yunanca *philo-* (sevmek) ve *anthropos* (insan) kelimelerinden gelir. M.S. 2. yüzyılda Plutarkhos,

üstün insanları tanımlamak için *philanthropia* kavramını kullanmıştır. Bu insancıl yaklaşım, zamanla sanata yapılan desteklerle birleşerek kültürel filantropizm anlayışını oluşturmuştur. Ancak bu kavram, pratikte her zaman böyle idealleştirici bir anlam taşımamıştır. Tarih boyunca, kültürel filantropizmin arkasında yatan motivasyonlar, bireylerin ve grupların kendi sosyal, politik ve ekonomik pozisyonlarını güçlendirme çabaları ile sık sık örtüşmüştür. Mesela, Padualı Enrico Scrovegni servetini Cappella Scrovegni'nin inşasına adamıştır. Bu şapelde, Giotto'nun fresklerinde Scrovegni'nin kendisini azizlerle aynı boyutta resmettirmesi, dönemin sanat hamilerinin toplumsal statü ve miras algısına dair önemli ipuçları sunar.

Ortaçağ sanatında kilise gibi dini kurumlar sanatı yönlendirirken, Rönesans döneminde ortaya çıkan hümanizm, sanatçıların bireyselliğini kazanmalarına olanak sağlamıştır. Bu süreçte, zengin ailelerin hamilik yapmaları hem sanatçıları hem de sanatın gelişimini derinden etkilemiştir. Skolastik düşüncenin önemini yitirmesiyle birlikte, akılcı yaklaşımlar ve düşünceler, sanatçıların kiliseden bağımsız eserler üretebilmelerine olanak tanımıştır. Ancak, hamilik altında çalışan sanatçıların tamamen bağımsız bir sanatsal üretim gerçekleştirdiklerinden söz etmek mümkün değildir.

Mediciler'den önce yaşamış 14. yüzyıldan başka bir kültürel filantropist Oliviero Forzetta, Venedik'te faaliyet gösteren bir iş insanıdır. Forzetta, yaşamı boyunca pek çok sanat eserini koleksiyonuna katmış ve ölümünden sonra bu eserlerin satılarak elde edilecek gelire yoksul kızlara yardım edilmesini vasiyet etmiştir. Ayrıca, antika kitaplarının Kardeşlik Oratoryumu'nda sergilenmesini istemiştir. Forzetta'nın koleksiyonu, eserlerin ayrıntılı bir şekilde listelenmesi nedeniyle Venedik'te kültürel gelişime katkıda bulunduğu için önem taşır. Bu nedenle, koleksiyonerliğin geçmişten günümüze

sanatçılara sunduğu desteğin yanı sıra, sanat tarihine de kayıt altına alınan veriler ve koruma çalışmaları ile katkı sağladığı söylenebilir. Günümüzde bunlara benzer bir bağışın sonucu genellikle bir sanat vakfının ya da bir şirket müzesinin kurulmasıyla sonuçlanır. Koleksiyonculuk, himaye ve hamilik, kapitalist bağışçılık ve kitlesel fonlama Avrupa'daki kültürel filantropizmin farklı yaklaşımlarıdır. Bunların temelinde Antik Roma'da görülen humanitas idealine benzer olarak sanata ve bilime maddi ve manevi destek olmanın yalnızca ekonomiye veya bireylere değil, aynı zamanda toplumsal kalkınmaya da destek olabileceği düşüncesine olan inanç yatar.²

Kültürel filantropizmin analiz edilebileceği diğer önemli alanlar, koleksiyonların halka sunulması ve müzelerin kurulmasıdır. Tarihte koleksiyonunu ilk kez halka açan kişinin Pope Sixtus IV olduğu kabul edilmektedir. 1471 yılında, Roma'da Capitoline Müzeleri (*Musei Capitolini*) kurulmuş ve halka açılmıştır. Sixtus IV, Roma halkına bağışladığı bronz heykel koleksiyonunu sergilemek üzere Capitol Tepesi'ndeki Conservatori Sarayı'na yerleştirmiştir. Bu koleksiyon, özellikle antik Roma dönemine ait eserlerden oluşuyordu. İlk kez bir sanat koleksiyonunun halka açık olarak sergilenmesi, tarihte modern kamuya açık müzelerin başlangıcı olarak kabul edilir. Bu adım, müzeciliğin ve sanatın geniş kitlelere sunulmasının miladı olarak görülmektedir.

Osmanlı İmparatorluğu'nda da sanat hamiliği önemli bir yer tutmuştur. Padişahlar, sanatçıları koruma altına almış ve sanatın gelişimini teşvik etmiştir. Özellikle II. Abdülhamid dönemi, Osmanlı'da modern sanat hamiliğinin önemli örneklerinden biridir. II. Abdülhamid, sanatın ülkenin modernleşme sürecinde önemli bir araç olduğunu görmüş ve bu süreçte sanatçılara destek sağlamıştır. Ahşap, resim, müzik ve hat sanatıyla ilgilenen Sultan'ın da sanatkâr olması sanatı desteklemesinin önemli sebeplerinden olmuştur. Sultan Abdülhamid'in sanata olan ilgisinin yanı sıra sanatı bir araç olarak kullanması, Osmanlı toplumunda modernleşmenin ve Batı'ya entegrasyonun hızlanmasına hizmet etmiştir.³ Abdülhamid'in sanat hamiliği, Osmanlı'nın modernleşme sürecini yönlendiren ve bu sürecin sembolik mekânlarını oluşturan bir iktidar biçimidir. Bununla birlikte, bu tür bir filantropinin sanatı devlet ideolojisinin bir aracı haline getirebileceği riski de not düşülebilir.

Cumhuriyet Dönemi'nde ise devlet, sanat hamiliği misyonunu üstlenmiştir. Devletin sanata verdiği destek, halkın sanatı benimsemesini ve sanatın gelişmesini sağlamıştır. 1950'lerde özel sermayenin sanat dünyasında rol almaya başlamasıyla, Yapı Kredi Bankası gibi kurumlar sanatın gelişimine katkıda bulunmuştur. Bu dönemde bankalar,

sanat galerileri açmış, sanat yarışmaları düzenlemiş ve sanat koleksiyonları oluşturarak, sanata olan ilgiyi artırmışlardır. Bir bankanın, devletin sanata desteğinin azaldığı bir dönemde ilk kez bir sanat ve kültür ödülü vermesi, özel sermayenin kültür-sanata katkısının erken bir örneği olarak kabul edilmektedir. 1950'lerin ortalarında, bu yarışma ile büyük boyutlu sanat eserlerinin üretilmesi teşvik edilmiş ve eserlerin kurumsal binalara asılması hedeflenmiştir. Yarışma sonunda on sekiz eserin satılması, sanat piyasasının ve koleksiyonculuğun gelişimi açısından önemli bir adım olmuştur. Bankaların sanat galerilerinin sayısı artmış, sanat yayıncılığına önem verilmeye başlanmış ve yeni galeriler açılmıştır.⁴

Büyük aileler ve kâr amacı gütmeyen sanat kurumları, sanata yaptıkları yatırımlarla kültürel filantropizmde önemli roller üstlenmiştir. Vakıf ve dernek gibi kurumlar, Türkiye'nin kültürel sahnesinde uluslararası düzeyde etkili etkinlikler düzenleyerek, sanatı geniş kitlelere ulaştırmaktadır. 1980 sonrası neoliberal ekonomi politikaları, devlet desteğinin zayıf olduğu çağdaş sanat alanında yeni aktörlerin ortaya çıkmasına ve günümüzde bu aktörlerin ana oyuncular haline gelmesine neden olmuştur.⁵ Ancak bu tür vakıfların da arkasında büyük ekonomik güçler ve belirli bir sosyal sınıfın çıkarları da gözlemlenebilir ve filantropinin bu boyutu, sanatın elitist bir kültürel sermaye aracı haline gelmesi tehlikesini her zaman beraberinde getirebilir. Sanat kurumlarının ve hamilerinin kararları, sanatın nasıl destekleneceğini ve hangi seslerin duyulacağını belirlerken, bu karar süreçlerin demokratik ve katılımcı olması doğru olan bir yöntemdir.

Periferi bölgelerde sanatı geniş kitlelerle buluşturmayı amaçlayan filantropik faaliyetlerin sanatın demokratikleşmesi açısından olumlu olduğunu da göz önünde bulundurmalıyız. Bu, toplumsal eşitsizliklerin yeniden üretilmesine engel olur ve sanatı herkes için erişilebilir kılar. Aynı zamanda, sosyolojik bir perspektiften, periferi bölgelerde sanatı izleyiciyle buluşturmanın, bu bölgelerdeki toplulukların kendilerini ifade etme ve kendi kültürel kimliklerini inşa etme süreçlerine katkı sağlar. Sanat, toplulukların geçmişi, kültürel mirası ve sosyal gerçeklikleri üzerine düşünmelerine ve bu unsurları yeniden yorumlayarak kolektif bir kimlik oluşturma sürecine girmelerine olanak tanır. Böylece, sanat aracılığıyla topluluklar, kendi kimliklerini tanımlar ve dışa vurur, bu da onları sosyal ve kültürel olarak güçlendirir. Bu tür girişimler, sanatın yalnızca belirli bir sınıfın tekelinde olmadığını, aksine tüm toplumun ortak bir değeri olduğunu gösterir. Bu, sanatın bir iktidar aracı olarak kullanımını değil, toplumun genel kültürel zenginliğini artırmayı hedeflemelidir.

¹ Aydemir Okay. (2012) Mesenlikten Sponsorluğa Tarihi Süreç. İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi, 172-173.

² Par Alex Turrini. (2023) Exploring historical roots of philanthropy for the arts in Europe.

https://philab.uqam.ca/en/home-blog/exploring-historical-roots-of-philanthropy-for-the-arts-in-europe/ (Erişim: 23 Ağustos 2024)

³ Ayşe Ersay Yüksel. (2017) Sultan II. Abdülhâmid'in Sanat Hâmiliği. Sanat Tarihi Dergisi, 26(2), 261-293.

⁴ Ebru Nalan Sülün. (2018) Türkiye'de Çağdaş Sanat Koleksiyonculuğu. Yayımlanmamış doktora tezi, Akdeniz Ünivesitesi, Antalya, 46-52.

⁵ Hülya Biçer Olgun. (2019) Çağdaş Sanat Piyasasının Sosyolojik Teşekkülü: Çağdaş Sanat Alanında Değer Yaratıcı Özneler

ve Sanatsal Cemaatleşme Olgusu. Sosyolojik Düşün, 4(1), 1-9

Eylül 2024

Genel yayın yönetmeni

Merve Akar Akgün

Yazı işleri

Berfin Küçükcaçar

İletişim

Özge Kara

Koordinasyon

Gülşay Vardar

Fotoğraflar

ZM YASA Fotoğraf

Baskı

SANER MATBAACILIK
Litrosyolu 2. Matbaacılar Sitesi
2BC3/4 Topkapı-İstanbul
0212 674 10 51
info@sanermatbaacilik.com

Unlimited Publications

İletişim Adresi

Meşrutiyet Cad. 67/1 34420

Tepebaşı, Beyoğlu, İstanbul

info@unlimiteddrag.com

@unlimited_rag

Bu kitapçık Unlimited tarafından
Arkas Sanat için hazırlanmıştır.
Para ile satılmaz. Bütün yazıların
sorumluluğu yazarlarına aittir.
Yazı ve fotoğrafların tüm hakları
Arkas Sanat'a aittir. İzinsiz alıntı
yapılamaz.

unlimited

Arkas Sanat Merkezi

Fransa Sokak (1380 Sok.) No: 1 Alsancak / İzmir

+90 232 464 66 00

info@arkassanatmerkezi.com

www.arkassanatmerkezi.com

Instagram: @arkassanatmerkezi

Arkas Sanat Urla

Yenice Mahallesi, Sefaköy Caddesi No: 23 Urla / İzmir

+90 232 761 04 80

info@arkassanaturla.com

www.arkassanaturla.com

Instagram: @arkassanaturla

Arkas Sanat Bornova

Erzene Mah. Gençlik Caddesi No: 15 Bornova / İzmir

+90 850 307 0200

info@arkassanatbornova.com

www.arkassanatbornova.com

Instagram: @arkassanatbornova

Arkas Deniz Tarihi Merkezi

80. Sokak No: 28 Bornova / İzmir

+90 232 342 10 11

info@arkasdeniztarihimerkezi.com

www.arkasdeniztarihimerkezi.com

Instagram: @arkasdeniztarihimerkezi

Arkas Sanat Alaçatı

Alaçatı Mah. 12500 Sokak No: 2 Alaçatı, Çeşme / İzmir

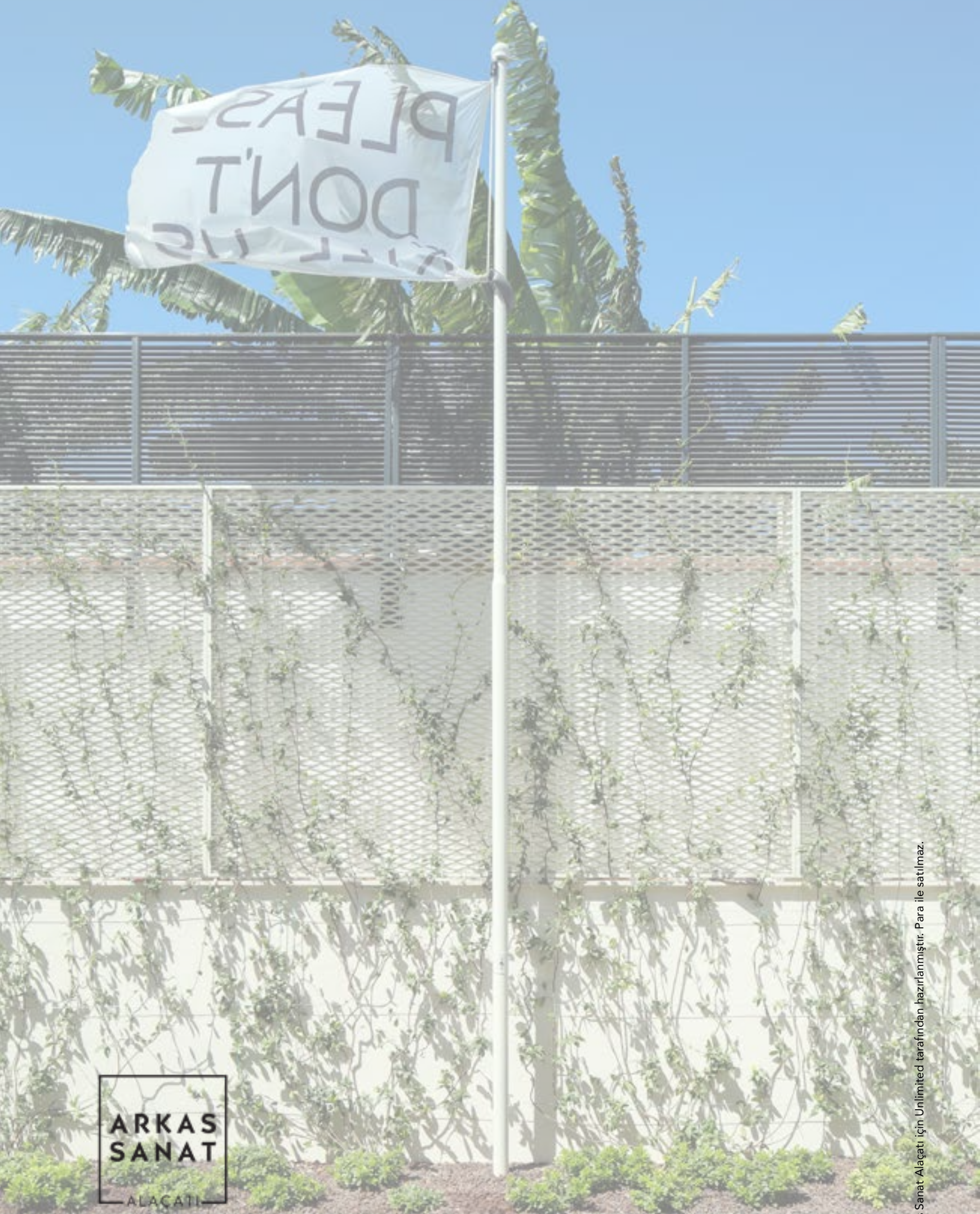
+90 850 307 02 00

info@arkassanatalacati.com

www.arkassanatalacati.com

Instagram: @arkassanatalacati

David Shrigley, Please Dont Kill Us,
2007, Çift taraflı el aplikeli naylon
bayrak, Bayrak: 121,92 x 182,88 cm.

ARKAS
SANAT
ALACATI